

32006R1198

15.8.2006.

SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE

L 223/1

UREDBA VIJEĆA (EZ) br. 1198/2006**od 27. srpnja 2006.****o Europskom fondu za ribarstvo**

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice, a posebno njegove članke 36. i 37.,

uzimajući u obzir prijedlog Komisije,

uzimajući u obzir mišljenje Europskog parlamenta ⁽¹⁾,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora ⁽²⁾,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija ⁽³⁾,

budući da:

(1) Razvoj ribarske flote Zajednice mora se urediti, posebno u skladu s odlukama koje su Vijeće i Komisija pozvani da donesu na temelju poglavla II. Uredbe Vijeća (EZ) br. 2371/2002 od 20. prosinca 2002. o očuvanju i održivom iskorištavanju ribolovnih resursa u okviru zajedničke ribarstvene politike ⁽⁴⁾.

(2) Zajednička ribarstvena politika treba imati za cilj održivo iskorištavanje živilih vodenih bogatstava i akvakulture u okviru održivog razvoja, pri čemu se na uravnoteženi način uvažavaju ekološki, gospodarski i socijalni aspekti.

(3) Područje primjene zajedničke ribarstvene politike obuhvaća očuvanje, gospodarenje i iskorištavanje živilih vodenih bogatstava i akvakulturu, kao i preradu i trženje proizvodima ribarstva i akvakulture, ako se te

djelatnosti obavljaju na području država članica, u vodama Zajednice ili ih obavljaju ribarska plovila Zajednice ili državljeni država članica.

(4) U skladu s člankom 33. stavkom 2. Ugovora u obzir se mora uzeti posebna priroda djelatnosti koja proizlazi iz društvene strukture sektora te iz strukturalnih i prirodnih razlika između različitih regija uključenih u ribolovne aktivnosti.

(5) Element održivog razvoja zajedničke ribarstvene politike uključen je u pravila koja uređuju strukturne fondove od 1993. godine. Njegova provedba treba se ostvarivati u kontekstu održivog razvoja putem Europskog fonda za ribarstvo (dalje u tekstu EFR).

(6) Budući da glavni cilj ove Uredbe, a to je daljnji razvoj zajedničke ribarstvene politike, države članice ne mogu postići u dovoljnoj mjeri s obzirom na strukturne poteškoće na koje nailaze u razvoju sektora ribarstva i ograničenja finansijskih sredstava država članica u proširenoj Uniji, te se stoga može bolje postići na razini Zajednice pružanjem višegodišnjeg financiranja usredotočenog na odgovarajuće prioritete, Zajednica može donijeti mјere u skladu s načelom supsidijarnosti iz članka 5. Ugovora. U skladu s načelom proporcionalnosti iz navedenog članka, ova Uredba ne prelazi okvire onoga što je potrebno za postizanje navedenog cilja.

(7) Zajednička ribarstvena politika pa stoga i EFR moraju uključivati prioritete Zajednice za održivi razvoj kako su definirani zaključcima Europskog vijeća u Lisabonu od 23. i 24. ožujka 2000. te Europskog vijeća u Göteborgu od 15. i 16. lipnja 2001.

(8) Programiranje bi trebalo osigurati koordinaciju EFR-a s drugim fondovima koji za cilj imaju održivi razvoj te sa strukturalnim fondovima i ostalim fondovima Zajednice.

(9) Aktivnost EFR-a i operacije koje pomaže financirati trebaju biti kompatibilne s ostalim politikama Zajednice i u skladu s cjelokupnim zakonodavstvom Zajednice.

⁽¹⁾ Mišljenje doneseno 6. srpnja 2005. (još nije objavljeno u Službenom listu).

⁽²⁾ SL C 267, 27.10.2005., str. 50. Mišljenje doneseno nakon neobveznog savjetovanja.

⁽³⁾ SL C 164, 5.7.2005., str. 31. Mišljenje doneseno nakon neobveznog savjetovanja.

⁽⁴⁾ SL L 358, 31.12.2002., str. 59.

- (10) Djelovanje Zajednice trebalo bi biti komplementarno s djelovanjima koja provode države članice ili mu nastojati doprinijeti. Kako bi se osigurala znatna dodana vrijednost, treba ojačati partnerstvo. To se partnerstvo, uz potpuno uzimanje u obzir nacionalnih pravila i praksi država članica, odnosi na regionalna, lokalna i druga javna tijela, kao i druga odgovarajuća tijela, uključujući ona odgovorna za okoliš i promicanje jednakosti između muškaraca i žena, gospodarske i socijalne partnera te druga nadležna tijela. Partneri bi trebali sudjelovati u pripremi, provedbi, praćenju i evaluaciji pomoći.
- (11) U skladu s člankom 274. Ugovora države članice trebaju surađivati s Komisijom kako bi osigurale usklađenost s načelima dobrog finansijskog upravljanja. U tu svrhu ova Uredba određuje uvjete koji omogućuju Komisiji izvršavanje njenih dužnosti u vezi s izvršenjem općega proračuna Europske unije.
- (12) Ako aktivnosti EFR-a trebaju biti učinkovite i transparentne, odgovornosti država članica i Zajednice trebaju biti precizno definirane. Te bi odgovornosti trebalo utvrditi za svaki stupanj programiranja, praćenja, evaluacije i kontrole. Ne dovodeći u pitanje ovlasti koje su dane Komisiji, provođenje i inspekcija pomoći treba prvenstveno biti odgovornost država članica.
- (13) Člancima 2. i 3. Ugovora propisuje se ukidanje nejednakosti te promicanje jednakosti između muškaraca i žena.
- (14) Komisija bi trebala ustanoviti okvirnu raspodjelu raspoloživih odobrenih sredstava za preuzete obveze koristeći objektivnu i transparentnu metodu, sa značajnom koncentracijom na regije koje su obuhvaćene ciljem konvergencije.
- (15) Raspoloživa odobrena sredstva unutar EFR-a trebala bi se indeksirati po jednakoj osnovi za potrebe programiranja.
- (16) Kako bi se ojačao učinak finansijske poluge sredstava Zajednice davanjem prednosti, što je više moguće, korištenju privatnih izvora financiranja i kako bi se bolje uzela u obzir profitabilnost operacija, oblici pomoći dostupni iz EFR-a trebaju biti raznoliki, a stope pomoći diferencirane s ciljem promicanja interesa Zajednice, poticanja uporabe širokog raspona finansijskih sredstava te ograničavanja doprinosu EFR-a poticanjem uporabe odgovarajućih oblika pomoći.
- (17) Kako bi se ojačao strateški sadržaj zajedničke ribarstvene politike u skladu s prioritetima Zajednice za održivi razvoj ribarstva i akvakulture, država članica treba donijeti, nakon razgovora s Komisijom, nacionalni strateški plan o svim relevantnim aspektima zajedničke ribarstvene politike.
- (18) S ciljem zadovoljenja potrebe za pojednostavljenjem i decentralizacijom, programiranje i finansijsko upravljanje trebali bi se obavljati samo na razini operativnog programa i prioritetsnih osi, nakon što se više ne primjenjuju programske dopune i okvirni za potporu Zajednice.
- (19) Potrebno je pojednostaviti sustav programiranja. U tu bi svrhu aktivnosti EFR-a trebale biti u obliku samo jednog operativnog programa po državi članici, u skladu s njezinom nacionalnom strukturom. Programiranje obuhvaća razdoblje od 1. siječnja 2007. do 31. prosinca 2013.
- (20) Usvajanje višegodišnjih planova obnove i višegodišnjih planova upravljanja od strane Vijeća apsolutni su prioriteti i trebaju biti popraćeni planovima prilagodbe ribolovnog napora u okviru EFR-a.
- (21) Neproduljenje sporazuma o ribarstvu između Zajednice i treće zemlje ili znatno smanjenje ribolovnih mogućnosti na temelju međunarodnog sporazuma ili nekog drugog sporazuma trebalo bi također dovesti do višegodišnjih planova upravljanja ribolovnim naporom s ciljem prilagodbe ribarske flote Zajednice novoj situaciji.
- (22) Treba donijeti odredbe za prilagodbu ribolovnog napora u vezi s donošenjem hitnih mjera od strane država članica ili Komisije kako je predviđeno člancima 7. i 8. Uredbe (EZ) br. 2371/2002.
- (23) Treba također donijeti odredbe za prilagodbu ribolovnog napora u vezi s donošenjem nacionalnih planova povlačenja ribarskih plovila iz uporabe, kao dio obveza određenih člancima 11. do 16. Uredbe (EZ) br. 2371/2002.
- (24) Ribarsku flotu Zajednice treba prilagoditi kako bi bila usklađena s raspoloživim i dostupnim resursima.
- (25) Treba donijeti odredbe za potporu ulaganja na plovilu, posebno kako bi se riješila potreba restrukturiranja ribarske flote Zajednice davanjem potpore ribarima i vlasnicima plovila za zamjenu motora novim motorima jednake ili manje snage.

- (26) Osim toga, treba donijeti posebne odredbe kako bi se uzele u obzir posebne značajke gospodarskog ribolova koji se obavlja malim plovilima i u obalnom području.
- (27) Potrebne su popratne socioekonomске mjere za provedbu restrukturiranja ribarske flote Zajednice.
- (28) Potrebno je utvrditi detaljna pravila za dodjeljivanje odštete i finansijske naknade ribarima i vlasnicima ribarskih plovila u slučaju privremene obustave ribolovnih aktivnosti.
- (29) Za sektor ribarstva od ključne je važnosti da se postigne održiva ravnoteža između vodenih bogatstava i njihovog iskorištanja, uzimajući u obzir utjecaj na okoliš. Stoga je potrebno donijeti odgovarajuće mјere ne samo za očuvanje prehranbenog lanca, već i za akvakulturu i prerađivačku industriju.
- (30) Potrebno je utvrditi detaljna pravila za dodjeljivanje potpore akvakulturi, slatkvodnom ribarstvu, preradi i trženju proizvodima ribarstva i akvakulture, istodobno omogućavajući tim sektorima da održe gospodarsku održivost. Za te je potrebe potrebno odrediti ograničeni broj prioritetnih ciljeva za pomoć i usredotočiti strukturnu potporu za akvakulturu, preradu i trženje proizvodima ribarstva i akvakulture na mikro, mala i srednja poduzeća, dajući pritom prednost mikro i malim poduzećima.
- (31) EFR bi također trebao podupirati mјere od zajedničkog interesa, čije je područje primjene šire od mјera koje inače poduzimaju privatna poduzeća.
- (32) Potrebno je propisati popratne mјere za zajedničku ribarstvenu politiku, posebno smanjenjem njezinog društveno-gospodarskog učinka provođenjem strategija lokalnog razvoja za održivi razvoj ribarskih područja.
- (33) Uzimajući u obzir raznolikost situacija i područja u Zajednici, politika za razvoj ribarskih područja treba biti dio integriranog pristupa koji se temelji na odgovarajućoj teritorijalnoj strategiji, treba biti prilagođena lokalnom kontekstu, treba biti što više decentralizirana, treba davati prednost sudjelovanju lokalnih subjekata, treba se temeljiti na pristupu „odozdola prema gore”, treba omogućiti manje operacije i osigurati značajno sudjelovanje subjekata iz privatnog sektora.
- (34) Kroz tehničku pomoć EFR treba pružati potporu za ocjename, studijama i razmjeni iskustava kako bi se olakšala provedba operativnog programa i promicati inovativni pristupi i prakse za jednostavnu i transparentnu provedbu.
- (35) Provedba operacija EFR-a od strane država članica u okviru podijeljenog upravljanja treba omogućiti dostatna jamstva u pogledu detalja i kakvoće provedbe, rezultata operacija i njihovog ocjenjivanja te dobrog finansijskog upravljanja i nadzora nad njim.
- (36) Učinkovitost i utjecaj operacija EFR-a također ovise o poboljšanoj i temeljitoj evaluaciji. Treba odrediti odgovornosti država članica i Komisije u tom pogledu te postupke za osiguravanje pouzdanosti evaluacije.
- (37) U interesu uspješnog partnerstva i odgovarajućeg promicanja pomoći Zajednice, treba osigurati najveću moguću informiranost i obavješćivanje javnosti o tome. Tijela odgovorna za upravljanje pomoći trebaju biti odgovorna za taj aspekt kao i za izvještavanje Komisije o poduzetim mjerama.
- (38) Primjereno je utvrditi gornje granice javnog doprinosa po operaciji.
- (39) Također je primjereno utvrditi gornje granice doprinosa iz ERF-a u odnosu na ukupne javne izdatke po prioritetskoj osi.
- (40) Kako bi se zajamčila učinkovita i pravilna provedba, treba utvrditi obveze država članica u pogledu sustava upravljanja i kontrole, ovjeravanja izdataka te sprečavanja, otkrivanja i ispravljanja nepravilnosti i kršenja prava Zajednice. S obzirom na upravljanje i kontrolu posebno je potrebno utvrditi načine na koje države članice daju jamstvo da su sustavi uspostavljeni i da djeluju na zadovoljavajući način.
- (41) Države članice bi trebale donijeti odgovarajuće mјere kojima jamče ispravno djelovanje sustava za upravljanje i kontrolu. U tom bi smislu za svaki operativni program trebalo odrediti upravljačko tijelo, tijelo za ovjeravanje i tijelo za reviziju te odrediti njihove odgovornosti. Te bi se odgovornosti prvenstveno trebale odnositi na dobru finansijsku provedbu, organizaciju evaluacije, ovjeravanje troškova, reviziju i uskladenost s pravom Zajednice. Potrebno je predviđjeti održavanje redovitih sastanaka između Komisije i dotičnih nacionalnih tijela kako bi se pratilo korištenje pomoći.

(42) Potrebno je propisati da je odbor za praćenje tijelo koje imenuje država članica za potrebe osiguranja kvalitete provedbe operativnog programa.

(43) Pokazatelji i izvješća o provedbi ključni su za praćenje i trebalo bi ih bolje definirati kako bi pouzdano odražavali napredak i kakvoću provedbe operativnog programa.

(44) Ne dovodeći u pitanje postojeće ovlasti Komisije u pogledu finansijskog nadzora, potrebno je ojačati suradnju između država članica i Komisije u tom području.

(45) Potrebno je pojednostavniti pravila i postupke koji uređuju obveze i plaćanja tako da se osigura redovni novčani tijek. Pretfinanciranje u visini od 7 % doprinosa EFR-a pomoglo bi ubrzajući provedbe operativnog programa.

(46) Osim suspenzije plaćanja ako se utvrde ozbiljni nedostaci sustava upravljanja i kontrole, trebale bi postojati i mјere koje omogućuju dužnosniku za ovjeravanje na osnovi delegiranja ovlasti da prekine plaćanja ako postoje dokazi koji ukazuju na ozbiljni nedostatak u ispravnom djelovanju ovih sustava ili koje omogućuju Komisiji da izvrši odbitak od plaćanja ako dotična država članica nije provela sve preostale mјere korektivnog plana djelovanja.

(47) Kako bi se osiguralo dobro upravljanje sredstvima Zajednice potrebno je poboljšati predviđanje i izvršavanje izdataka. U tom bi smislu države članice Komisiji trebale redovito slati svoja predviđanja u vezi s uporabom sredstava Zajednice, a svako kašnjenje s finansijskom provedbom trebalo bi dovesti do vraćanja predujmova i do automatskog opoziva izdvojenih sredstava.

(48) Postupke za zaključenje trebalo bi pojednostaviti kroz davanje mogućnosti onim državama članicama koje to žele da, u skladu s vremenskim rasporedom koji odaberu, djelomično zaključe svoj operativni program vezano uz završene operacije. Za to bi trebalo osigurati odgovarajući okvir.

(49) Mјere potrebne za provedbu ove Uredbe trebalo bi donijeti u skladu s Odlukom Vijeća 1999/468/EZ od 28. lipnja 1999. o utvrđivanju postupaka za izvršavanje provedbenih ovlasti dodijeljenih Komisiji⁽¹⁾ postupkom upravljanja iz članka 4. te Odluke. Međutim, u nekim slučajevima i radi učinkovitosti, najprimjereniјi je savjetodavni postupak iz članka 3. navedene Odluke.

(50) Trebalo bi utvrditi detaljne prijelazne odredbe kako bi se omogućila priprema novog programiranja odmah nakon stupanja na snagu ove Uredbe, te kako bi se osiguralo da se pomoć državama članicama ne prekine do donošenja operativnog programa u skladu s ovom Uredbom,

DONIJELO JE OVU UREDBU:

GLAVA I.

CILJEVI I OPĆA PRAVILA POMOĆI

POGLAVLJE I.

Područje primjene i definicije

Članak 1.

Područje primjene

Ovom se Uredbom uspostavlja Europski fond za ribarstvo (dalje u tekstu EFR) i određuje okvir za potporu Zajednice za održivi razvoj sektora ribarstva, ribarskih područja i slatkovodnog ribolova.

Članak 2.

Zemljopisno područje primjere

1. Mјere predviđene ovom Uredbom primjenjuju se na čitavom području Zajednice.

2. Odstupajući od stavka 1., za pomoć predviđenu poglavljem IV. glave IV. koja se odnosi na održivi razvoj ribarskih područja države članice odabiru prikladna područja na temelju kriterija utvrđenih člankom 43. stavcima 3. i 4.

Članak 3.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe, primjenjuju se sljedeće definicije:

(a) „sektor ribarstva”: gospodarski sektor koji uključuje sve aktivnosti proizvodnje, prerade i trženja proizvodima ribarstva i akvakulture;

(b) „ribar”: svaka osoba koja se bavi profesionalnim ribolovom na aktivnom ribarskom plovilu, kako to priznaje država članica;

(c) „ribarsko plovilo”: svako plovilo u smislu članka 3. točke (c) Uredbe (EZ) br. 2371/2002;

⁽¹⁾ SL L 184, 17.7.1999., str. 23.

- (d) „akvakultura”: uzgoj ili kultiviranje vodenih organizama korištenjem tehnika koje su namijenjene povećanju proizvodnje dotičnih organizama izvan prirodnih mogućnosti okoliša; organizmi ostaju u vlasništvu fizičke ili pravne osobe u fazi uzgoja ili kultiviranja, sve do izlova i uključujući ga;
- (e) „ribarsko područje”: područje uz obalu mora ili jezera, uključujući ribnjake ili ušće rijeke te sa značajnom razinom zaposlenosti u sektoru ribarstva;
- (f) „mikro, malo ili srednje poduzeće”: mikro, malo ili srednje poduzeće kako je definirano Preporukom Komisije 2003/361/EZ od 6. svibnja 2003. o definiciji mikro, malih ili srednjih poduzeća⁽¹⁾;
- (g) „operativni program”: jedinstveni dokument koji sastavlja država članica i odobrava Komisija, koji sadrži usklađen niz prioritetnih osi koje je potrebno postići uz pomoć EFR-a;
- (h) „programiranje”: proces organizacije, odlučivanja i finansiranja u nekoliko faza namijenjenih provedbi, na višegodišnjoj osnovi, zajedničke akcije Zajednice i država članica kako bi se ostvarili prioritetni ciljevi EFR-a;
- (i) „prioritetna os”: jedan od prioriteta u operativnom programu koji obuhvaća skupinu povezanih mjeru koje sa posebno mjerljivim ciljevima;
- (j) „mjera”: niz operacija s ciljem provedbe prioritetne osi;
- (k) „operacija”: projekt koji je odabran prema kriterijima koje utvrđuje odbor za praćenje i koji provodi jedan ili više korisnika radi postizanja ciljeva pripadajuće prioritetne osi;
- (l) „korisnik”: fizička ili pravna osoba koja je krajnji korisnik javne potpore;
- (m) „javni izdatak”: svaki javni doprinos financiranju operacija koji potječe iz proračuna države, regionalnih i lokalnih vlasti i Europskih zajednica i svi slični izdaci. Svaki doprinos financiranju operacija koji potječe iz ustanovljenih na temelju javnog prava, ili udruženja jednog ili više regionalnih ili lokalnih vlasti, ili tijela ustanovljenih na temelju javnog prava koja djeluju u skladu s Direktivom 2004/18/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 31. ožujka 2004. o usklajivanju postupaka za sklapanje ugovora o

⁽¹⁾ SL L 124, 20.5.2003., str. 36.

javnim radovima, ugovora o javnoj nabavi te ugovora o javnim uslugama⁽²⁾ smatraju se javnim izdatkom;

- (n) „cilj konvergencije”: cilj djelovanja za najnerazvijenije države članice i regije u skladu s Uredbom Vijeća (EZ) br. 1083/2006 od 11. srpnja 2006. o utvrđivanju općih odredaba o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu i Kohezijskom fondu i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1260/1999⁽³⁾;
- (o) „cilj koji nije cilj konvergencije”: cilj koji obuhvaća države članice i regije koje nisu prihvatljive u okviru cilja konvergencije kako je definiran u točki (n);
- (p) „posredničko tijelo”: svako javno ili privatno tijelo ili služba koja djeluje pod odgovornošću upravljačkog tijela ili tijela za ovjeravanje, ili koje izvršava dužnosti u ime tog tijela vis-à-vis korisnika koji provode operacije;
- (q) „nepravilnost”: svako kršenje odredaba prava Zajednice koje je posljedica djelovanja ili propusta gospodarskog subjekta i šteti, ili bi štetilo općem proračunu Europske unije, tako da tereti opći proračun neopravdanim izdatkom.

POGLAVLJE II.

Ciljevi i zadaće

Članak 4.

Ciljevi

Pomoć u okviru EFR-a ima za cilj:

- (a) podupirati zajedničku ribarstvenu politiku tako da se osigura iskorištavanje živilih vodenih bogatstava i podupirati akvakulturu kako bi se osigurala održivost u gospodarskom, ekološkom i socijalnom smislu;
- (b) promicati održivu ravnotežu između bogatstava i ribolovnog kapaciteta ribarske flote Zajednice;
- (c) promicati održivi razvoj slatkovodnog ribolova;
- (d) ojačati konkurentnost operativnih struktura i razvoj ekonomski održivih poduzeća u sektoru ribarstva;
- (e) poticati zaštitu i poboljšanje očuvanosti okoliša i prirodnih resursa povezanih sa sektorem ribarstva;

⁽²⁾ SL L 134, 30.4.2004., str. 114.

⁽³⁾ SL L 210, 31.7.2006., str. 25.

(f) poticati održivi razvoj i poboljšanje kakvoće života u područjima s aktivnostima u sektoru ribarstva;

(g) promicati jednakost između muškaraca i žena u razvoju sektora ribarstva i ribarskih područja.

Članak 5.

Zadaće

Potpore sektoru ribarstva pruža EFR. Mjere koje se provode u okviru ove Uredbe doprinose postizanju općih ciljeva iz članka 33. Ugovora te ciljeva određenih kao dio zajedničke ribarstvene politike. Prema potrebi, te mjere prate i dopunjavaju ostale instrumente i politike Zajednice.

POGLAVLJE III.

Načela pomoći

Članak 6.

Komplementarnost, dosljednost i usklađenost

1. EFR pruža pomoći koja dopunjaju nacionalna, regionalna i lokalna djelovanja, integrirajući u njih prioritete Zajednice.

2. Komisija i države članice osiguravaju da je pomoć EFR-a dosljedna politikama, prioritetima i aktivnostima Zajednice i je komplementarna drugim finansijskim instrumentima Zajednice. Navedena dosljednost i komplementarnost naznačuju se posebno u operativnom programu.

3. Operacije koje financira EFR moraju biti u skladu s odredbama Ugovora i aktima koji su doneseni u skladu s njim.

4. U skladu sa svojim odgovornostima, Komisija i države članice osiguravaju koordinaciju pomoći iz EFR-a i Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR-a) osnovanog Uredbom Vijeća (EZ) br. 1290/2005⁽¹⁾, Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR-a), Europskog socijalnog fonda (ESF-a), Kohezijskog fonda (KF-a) i ostalih finansijskih instrumenata Zajednice.

5. Operacije koje financira EFR neće povećavati ribolovni napor.

⁽¹⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 1290/2005 od 21. lipnja 2005. o financiranju zajedničke poljoprivredne politike (SL L 209, 11.8.2005., str. 1.).

Članak 7.

Državna potpora

1. Ne dovodeći u pitanje stavak 2. ovog članaka, članci 87., 88. i 89. Ugovora primjenjuju se na potporu koju države članice dodjeljuju poduzećima u sektoru ribarstva.

2. Članci 87., 88. i 89. Ugovora ne primjenjuju se na finansijske doprinose država članica operacijama koje sufinancira EFR i koje su predviđene kao dio operativnog programa.

3. Nacionalne odredbe koje utvrđuju javno financiranje koje nadilazi odredbe ove Uredbe u pogledu finansijskih doprinosova, kako je predviđeno stavkom 2., tretirat će se u cijelosti na temelju stavka 1.

Članak 8.

Partnerstvo

1. Ciljevi EFR-a se ostvaruju u okviru bliske suradnje (dalje u tekstu: partnerstvo) između Komisije i države članice. Države članice, u skladu s važećim nacionalnim pravilima i praksama, organiziraju partnerstvo s tijelima koja odrede, kao što su:

(a) nadležna regionalna, lokalna i druga javna tijela;

(b) gospodarski i socijalni partneri;

(c) sva druga odgovarajuća tijela.

2. Države članice osiguravaju široko i učinkovito sudjelovanje svih odgovarajućih tijela, u skladu s nacionalnim pravilima i praksama, poštujući potrebu promicanja jednakosti između muškaraca i žena i promicanja održivog razvoja uključivanjem zaštite i unapređenja okoliša.

3. Partnerstvo se odvija uz puno poštovanje odgovarajućih institucionalnih, pravnih i finansijskih ovlasti svake kategorije partnera u smislu stavka 1.

4. Partnerstvo obuhvaća pripremu, provedbu, praćenje i evaluaciju operativnog programa. Države članice uključuju sve odgovarajuće partnere u različite faze programiranja u okviru vremenskih rokova koji su određeni za svaku fazu.

5. Svaka država članica organizira savjetovanje o nacionalnom strateškom planu, u skladu s detaljnim postupcima koje smatra najprikladnjijim.

Članak 9.

Proporcionalnost

1. Provedba operativnog programa odgovornost je države članice. Ta se odgovornost provodi na odgovarajućoj teritorijalnoj razini u skladu s institucionalnim ustrojem svake države članice i u skladu s ovom Uredbom.

2. Sredstva koja koriste Komisija i države članice mogu se razlikovati u skladu s ukupnim iznosom javnih izdataka dodijeljenih operativnom programu. Takva se varijacija posebno primjenjuje na sredstva koja se koriste za evaluaciju, kontrolu i sudjelovanje Komisije u odboru za praćenje predviđenom člankom 63. te za godišnja izvješća o provedbi operativnih programa.

Članak 10.

Podijeljeno upravljanje

1. Proračun Zajednice koji je dodijeljen EFR-u izvršava se u okviru podjele upravljanja između država članica i Komisije, u skladu s člankom 53. stavkom 1. točkom (b) Uredbe Vijeća (EZ, Euratom) br. 1605/2002 od 25. lipnja 2002. o Financijskoj uredbi koja se primjenjuje na opći proračun Europskih zajednica⁽¹⁾, uz iznimku tehničke pomoći iz članka 46. stavka 1. ove Uredbe koju provodi Komisija u okviru izravnog upravljanja.

Načelo dobrog finansijskog upravljanja primjenjuje se u skladu s člankom 48. stavkom 2. Uredbe (EZ, Euratom) br. 1605/2002.

2. Komisija izvršava svoju odgovornost za izvršenje općega proračuna Europske unije na sljedeće načine:

(a) Komisija provjerava postojanje i pravilno funkcioniranje sustava upravljanja i kontrole u državama članicama u skladu s člancima 70. i 73.;

(b) Komisija ukida rok za plaćanje ili suspendira dio ili sva plaćanja u skladu s člancima 88. i 89. u slučaju kad nacionalni sustavi upravljanja i kontrole ne funkcioniraju, te primjenjuje i druge finansijske ispravke, u skladu s postupcima koji su opisani u člancima 98. i 99.;

(c) Komisija provjerava nadoknadu pretfinanciranja i automatski opoziva proračunsko izdvajanje u skladu s člankom 81. stavkom 2. te člancima 90. do 94.

3. Odredbe glave II. drugog dijela Uredbe (EZ, Euratom) br. 1605/2002 primjenjuju se na pomoć EFR-a.

⁽¹⁾ SL L 248, 16.9.2002., str. 1.

Članak 11.

Jednakost između muškaraca i žena

Države članice i Komisija osiguravaju da se jednakosti između muškaraca i žena i uključivanje pitanja jednakosti među spolovima primiče u različitim fazama provedbe EFR-a, uključujući osmišljavanje, provedbu, praćenje i evaluaciju.

Države članice osiguravaju promicanje operacija kojima se jača uloge žena u sektoru ribarstva.

POGLAVLJE IV.

Financijski okvir

Članak 12.

Sredstva i koncentracija

1. Sredstva raspoloživa za izdvajanje iz EFR za razdoblje od 2007. do 2013. iznose 3 849 milijuna eura prema cijenama iz 2004. u skladu s godišnjom raspodjelom iz Priloga I.

2. Iznos od 0,8 % sredstava iz stavka 1. dodjeljuje se tehničkoj pomoći za Komisiju, kako je utvrđeno u članku 46. stavku 1.

3. U svrhu programiranja i kasnijeg uključivanja u opći proračun Europske unije, iznosi iz stavka 1. indeksiraju se na 2 % godišnje.

4. Raspodjela proračunskih sredstava predviđenih stavkom 1., a koja nisu dodijeljena u skladu sa stavkom 2., je takva da se njome postiže značajna koncentracija na regije koje su prihvatljive u okviru cilja konvergencije.

Članak 13.

Najviše stope prijenosa

1. Kako bi se doprinijelo cilju primjerene koncentracije sredstava za koheziju na najnerazvijenije regije i države članice, te smanjilo nejednakosti u prosječnom intenzitetu potpore po glavi stanovnika koje su posljedica postavljanja gornje granice, najviša stopa prijenosa iz fondova navedenih u stavku 2. za svaku prema ovoj Uredbi je sljedeća:

— za države članice čiji je prosječni BND u razdoblju od 2001.-2003. po glavi stanovnika (standard kupovne moći – SKM) manji od 40 % prosjeka EU-25: 3,7893 % njihova BDP-a,

— za države članice čiji prosječni BND u razdoblju od 2001.-2003. po glavi stanovnika (SKM) jednak ili veći od 40 % i manji od 50 % prosjeka EU-25: 3,7135 % njihova BDP-a,

- za države članice čiji je prosječni BND u razdoblju od 2001.-2003. po glavi stanovnika (SKM) jednak ili veći od 50 % i manji od 55 % prosjeka EU-25: 3,6188 % njihova BDP-a,
- za države članice čiji je prosječni BND u razdoblju 2001.-2003. po glavi stanovnika (SKM) jednak ili veći od 55 % i manji od 60 % prosjeka EU-25: 3,5240 % njihova BDP-a,
- za države članice čiji je prosječni BND u razdoblju od 2001.-2003. po glavi stanovnika (SKM) jednak ili veći od 60 % i manji od 65 % prosjeka EU-25: 3,4293 % njihova BDP-a,
- za države članice čiji je prosječni BND u razdoblju od 2001.-2003. po glavi stanovnika (SKM) jednak ili veći od 65 % i manji od 70 % prosjeka EU-25: 3,3346 % njihova BDP-a,
- za države članice čiji je prosječni BND u razdoblju od 2001.-2003. po glavi stanovnika (SKM) jednak ili veći od 70 % i manji od 75 % prosjeka EU-25: 3,2398 % njihova BDP-a,
- potom se najviša stopa prijenosa smanjuje za 0,09 postotnih jedinica BDP-a za svako povećanje od 5 postotnih jedinica prosječnog BND-a u razdoblju od 2001.-2003. po glavi stanovnika (SKM) u odnosu na prosjek EU-25.

2. Gornje granice iz stavka 1. uključuju ukupna godišnja doznačena sredstva iz EFR-a za svaku državu članicu u skladu s ovom Uredbom, te iz EFRR-a, ESF-a i Kohezijskog fonda u skladu s Uredbom (EZ) br. 1083/2006, uključujući doprinose EFRR-a za financiranje prekograničnog dijela Instrumenta za europsko susjedstvo i partnerstvo te Instrumenta prepristupne pomoći, te iz dijela EPFRR-a koji potječe iz Komponente usmjeravanja Europskog fonda za usmjeravanje i jamstva u poljoprivredi.

3. Izračuni BDP-a koje radi Komisija zasnivaju se na statističkim podacima koji su objavljeni u travnju 2005. Pojedinačne nacionalne stope rasta BDP-a za razdoblje od 2007.-2013., kako ih je predvidjela Komisija u travnju 2005., primjenjuju se odvojeno za svaku državu članicu.

Članak 14.

Financijska raspodjela

Komisija vrši okvirnu godišnju raspodjelu odobrenih sredstava za preuzimanje obveza raspoloživih za programsko razdoblje od 2007. do 2013. po državi članici, pritom odvojeno prikazujući udjel koji doprinosi cilju konvergencije, koristeći sljedeće objektivne kriterije:

- (a) veličinu sektora ribarstva u državi članici;
- (b) potrebnii stupanj prilagodbe ribolovnog napora;
- i
- (c) razinu zaposlenosti u sektoru ribarstva,

vodeći pritom računa o posebnim situacijama i potrebama te prethodnim odobrenim proračunskim sredstvima.

GLAVA II.

STRATEŠKI PRISTUP

POGLAVLJE I.

Nacionalni strateški plan

Članak 15.

Nacionalni strateški plan

1. Svaka država članica će usvojiti, nakon odgovarajućih konzultacija s partnerima, nacionalni strateški plan koji obuhvaća sektor ribarstva te ga podnosi Komisiji najkasnije do podnošenja operativnog programa.

Nacionalni strateški plan je predmet dijaloga između država članica i Komisije.

2. Ako je to potrebno za državu članicu, nacionalni strateški plan sadrži sažeti opis svih aspekata zajedničke ribarstvene politike, te određuje prioritete, ciljeve, predviđena potrebna javna finansijska sredstva i rokove za njegovu provedbu, s posebnim naglaskom na strategiju za:

- (a) upravljanje i prilagodbu ribarske flote Zajednice te posebno za prilagodbu ribolovnog napora i kapaciteta s obzirom na razvoj ribolovnih resursa, promicanje načina ribolova koji nisu štetni za okoliš i održivi razvoj ribolovnih aktivnosti;
- (b) održivi razvoj sektora akvakulture;
- (c) održivi razvoj prerade i tržišta proizvodima ribarstva i akvakulture;
- (d) održivi razvoj slatkovodnog ribolova;
- (e) održivi razvoj ribarskih područja, uključujući kriterije za usmjeravanje na prioritetna područja;
- (f) konkurentnost sektora ribarstva, uključujući poboljšanje njegove strukture, organizacije i radnog okruženja;

(g) očuvanje ljudskih resursa u sektoru ribarstva, posebno kroz poboljšanje stručnih vještina, osiguravanje održivog zapošljavanja i poboljšanje položaja i uloge žena;

(h) zaštitu i poboljšanje vodenog okoliša vezanog uz sektor ribarstva.

3. Osim toga, ako je to potrebno za državu članicu, nacionalni strateški plan sadrži odgovarajuće dodatne podatke o prioritetima, ciljevima, predviđenim potrebnim javnim finansijskim sredstvima i rokovima, s posebnim naglaskom na:

(a) ispunjavanje zahtjeva za inspekciju i kontrolu ribolovnih aktivnosti te prikupljanje podataka i informacija o zajedničkoj ribarstvenoj politici;

(b) opskrbu proizvodima ribarstva i razvoj ribolovnih aktivnosti izvan voda Zajednice.

POGLAVLJE II.

Strateško praćenje

Članak 16.

Strateška rasprava

1. Do 31. prosinca 2011., Komisija organizira raspravu s državama članicama o sadržaju i napretku provedbe nacionalnih strateških planova, na temelju pisanih informacija koje dostave države članice s ciljem poticanja razmjene najbolje prakse među državama članicama.

2. Komisija izvješćuje Europski parlament, Vijeće, Europski gospodarski i socijalni odbor te Odbor regija o ishodu rasprave iz stavka 1.

GLAVA III.

PROGRAMIRANJE

POGLAVLJE I.

Opće odredbe o EFR-u

Članak 17.

Priprema i odobravanje operativnog programa

1. Svaka država članica sastavlja operativni program za provođenje politika i prioriteta koje sufinancira EFR. Operativni program je u skladu s nacionalnim strateškim planom.

2. Aktivnosti EFR-a su u obliku jednog jedinstvenog operativnog programa po državi članici, u skladu s njezinom nacionalnom strukturu.

3. Država članica sastavlja svoj operativni program nakon zaključenja bliskih konzultacija s regionalnim, lokalnim, gospodarskim i socijalnim partnerima u sektoru ribarstva i svim drugim odgovarajućim tijelima, u skladu sa svojom nacionalnom strukturu i partnerstvom iz članka 8.

4. Država članica Komisiji pravodobno podnosi prijedlog operativnog programa koji sadrži sve sastavnice iz članka 20. kako bi omogućila njegovo donošenje što je prije moguće.

5. Komisija ocjenjuje predloženi operativni program kako bi utvrdila doprinosi li ciljevima iz članka 4., vodećim načelima iz članka 19. i odgovarajućem dijelu nacionalnog strateškog plana, uzimajući u obzir prethodnu (*ex ante*) evaluaciju iz članka 48.

Ako Komisija, u roku od dva mjeseca od primitka predloženog operativnog programa smatra da program nije u skladu s ciljevima utvrđenim u članku 4., vodećim načelima iz članka 19. ili odgovarajućem dijelom nacionalnog strateškog plana, ona može zatražiti od države članice da dostavi sve potrebne dodatne informacije te da, prema potrebi, na odgovarajući način izmjeni predloženi program.

6. Nakon toga, država članica podnosi svoj operativni program Komisiji koja donosi odluku o njegovom odobrenju što je prije moguće, ali najkasnije četiri mjeseca od podnošenja.

Članak 18.

Trajanje i revizija operativnog programa

1. Operativni program obuhvaća razdoblje od 1. siječnja 2007. do 31. prosinca 2013.

2. Operativni se program može ponovo razmotriti ako se pojave veće poteškoće u njegovoj provedbi ili ako je bilo značajnih strateških izmjena ili zbog dobrog upravljanja i, prema potrebi, može se revidirati za preostalo razdoblje na inicijativu države članice ili Komisije, u dogоворu s dotičnom državom članicom, nakon odobrenja odbora za praćenje iz članka 63.

Revizija posebno uzima u obzir interim evaluaciju, godišnja izvješća o provedbi i godišnje provjere predviđene člankom 49., člankom 67. odnosno člankom 69. te važne promjene zajedničke ribarstvene politike.

3. Komisija donosi odluku o zahtjevu za reviziju operativnog programa što je prije moguće, ali ne kasnije od dva mjeseca nakon što država članica podnese zahtjev, pod uvjetom da je sadržaj revidiranog operativnog programa u skladu s člankom 20. Detaljna pravila utvrđuju se u skladu s postupkom iz članka 101. stavka 3.

Članak 19.

Vodeća načela za operativni program

U pripremi operativnog programa iz članka 17. i provedbi operativnog programa države članice uzimaju u obzir sljedeća vodeća načela:

- (a) sukladnost s načelima zajedničke ribarstvene politike i nacionalnog strateškog plana, posebno kako bi se postigla stabilna i trajna ravnoteža između ribolovnog kapaciteta i ribolovnih mogućnosti;
- (b) poboljšanje usklađenog, uravnoteženog i održivog razvoja gospodarskih aktivnosti, radnih mjesta i ljudskih resursa, kao i zaštita i poboljšanje okoliša;
- (c) odgovarajuća raspodjela raspoloživih finansijskih sredstava između prioritetnih osi i posebno, gdje je to bitno, odgovarajući razinu financiranja operacija iz poglavlja I. glave IV. (Prioritetna os 1.: mjere za prilagodbu ribarske flote Zajednice);
- (d) promicanje operacija koje pridonose Lisabonskoj strategiji;

Treba poticati operacije čiji je cilj promicanje održive razine zaposlenosti u sektoru ribarstva, posebno poboljšanjem kakvoće poslova, pružajući mladim ljudima pristup zanimanju i stimuliranjem inovativnosti u sektoru;

- (e) promicanje operacija koje pridonose strategiji iz Göteborga, a posebno onih aktivnosti koje povećavaju ekološku dimenziju u sektoru ribarstva.

Potiču se operacije čiji je cilj smanjenje utjecaja koji aktivnosti u sektoru ribarstva imaju na okoliš te koje potiču primjenu proizvodnih metoda koje nisu štetne za okoliš;

- (f) poboljšanje stanja u vezi s ljudskim resursima u sektoru ribarstva pomoću operacija čiji je cilj nadogradnjanje i diversifikacija stručnih vještina, razvijajući cjeleživotno obrazovanje te poboljšavajući uvjete rada i sigurnost;

- (g) poticanje operacija s visokom dodanom vrijednošću pomoću razvoja inovativnih mogućnosti koje osiguravaju visoke standarde kvalitete te zadovoljavaju potrebe potrošača u vezi s proizvodima ribarstva i akvakulture.

Potiču se operacije koje među potrošačima promiču transparentnost proizvodnih metoda prihvatljivih za okoliš;

- (h) doprinos boljoj opskrbi i održivom razvoju tržišta proizvoda ribarstva i akvakulture u Zajednici;
- (i) promicanje, tijekom različitih faza provedbe operativnog programa, ravnoteže spolova u sektoru ribarstva pomoći operacija čiji je cilj prije svega smanjenje spolne segregacije na tržištu rada;
- (j) promicanje integriranog održivog razvoja ribarskih područja podupirući njihov prirodni potencijal i poboljšavajući kakvoću življenja;
- (k) prema potrebi, poboljšanje institucionalnih i administrativnih kapaciteta čiji je cilj ispravno vođenje zajedničke ribarstvene politike i učinkovita provedba operativnog programa.

Članak 20.

Sadržaj operativnog programa

1. Operativni program sadrži:

- (a) sintezu stanja u područjima politike prihvatljivima za financiranje u smislu njihovih prednosti i slabosti;
- (b) opis i opravdanost odabranih prioritetnih osi, uzimajući u obzir odgovarajući dio nacionalnog strateškog plana i vodeća načela iz članka 19., kao i očekivani utjecaj koji proizlazi iz *ex ante* evaluacije iz članka 48.;
- (c) posebne ciljeve određene za svaku prioritetu os. Ti se ciljevi količinski određuju, kada ih je moguće brojčano izraziti, koristeći ograničeni broj pokazatelja, uzimajući u obzir načelo proporcionalnosti. Ti pokazatelji moraju omogućiti mjerjenje napretka u odnosu na početno stanje i učinkovitost posebnih ciljeva koji su određeni za svaku prioritetu os;
- (d) sažeti opis glavnih mjera predviđenih za provedbu prioritetnih osi;

(e) prema potrebi, informacije o komplementarnosti s mjerama u okviru EPFRR-a, Strukturnih fondova i Kohezijskog fonda;

(f) financijski plan koji sadrži dvije tablice koje, svaka posebno, prikazuju, prema potrebi, sredstva namijenjena cilju konvergencije i cilju koji nije cilj konvergencije:

i. tablicu u kojoj je za svaku godinu raščlanjen ukupni iznos finansijskih sredstava predviđenih za pomoć iz EFR-a;

ii. tablicu koja za cijelokupno programsko razdoblje i za svaku prioritetnu os utvrđuje iznos finansijskih sredstava predviđenih za doprinos Zajednice i nacionalne javne doprinose, stopu doprinosa iz EFR-a za svaku prioritetnu os i iznos dodijeljen tehničkoj pomoći;

(g) odredbe o provedbi operativnog programa koje uključuju:

i. imenovanje tijela predviđenih člankom 58. koje je odredila država članica;

ii. opis sustava evaluacije i praćenja, kao i sastava odbora za praćenje predviđenog člankom 63.;

iii. podatke o tijelu koje je ovlašteno primati uplate Komisije i tijelu ili tijelima koja su odgovorna za plaćanja korisnicima;

iv. opis postupaka za pokretanje i daljnji tijek finansijskih tokova kako bi se osigurala njihova transparentnost;

v. elemente kojima je cilj informiranje i promidžba o operativnom programu kako je navedeno u članku 51.;

vi. opis postupaka koje dogovore Komisija i država članica za razmjenu računalnih podataka kako bi se ispunili uvjeti plaćanja, praćenja i evaluacije koji su utvrđeni ovom Uredbom;

(h) informacije o primjeni članka 8.

2. Za svaku prioritetnu os iz glave IV. država članica u svom operativnom programu određuje uvjete i postupke njihove primjene. U programu se mora jasno navesti svrha svake planirane prioritetne osi.

GLAVA IV.

PRIORITETNE OSI

POGLAVLJE 1.

Prioritetna os 1.: mjere prilagodbe ribarske flote Zajednice

Članak 21.

Područje primjene

Potpore EFR-a usmjerena na prilagodbu ribarske flote Zajednice odnosi se na:

(a) javnu potporu vlasnicima ribarskih plovila i ribarima koji su pogodjeni planovima prilagodbe ribolovnog napora ako ti planovi čine dio:

i. planova obnove iz članka 5. Uredbe (EZ) br. 2371/2002;

ii. hitnih mjera iz članka 7. i 8. Uredbe (EZ) br. 2371/2002;

iii. neproduljivanja sporazuma o ribarstvu između Zajednice i treće zemlje ili znatnog smanjivanja ribolovnih mogućnosti u okviru međunarodnog sporazuma ili nekog drugog sporazuma;

iv. planova upravljanja iz članka 6. Uredbe (EZ) br. 2371/2002;

v. mjera iz članka 9. i 10. Uredbe (EZ) br. 2371/2002;

vi. državnih planova povlačenja ribarskih plovila iz uporabe, koji su dio obveza utvrđenih člancima 11. do 16. Uredbe (EZ) br. 2371/2002 o prilagodbi ribolovnog kapaciteta ribarske flote Zajednice;

(b) javnu potporu za privremenu obustavu ribolovnih aktivnosti u skladu s člankom 24. stavkom 1. točkom vii.;

(c) ulaganja u ribarska plovila i selektivnost u skladu s člankom 25.;

(d) javnu potporu za gospodarski ribolov koji se obavlja malim plovilima i u obalnom području. u skladu s člankom 26.;

(e) društveno-gospodarsku naknadu za upravljanje ribarskom flotom Zajednice u skladu s člankom 27.;

(f) javnu potporu u okviru planova spašavanja i restrukturiranja u skladu sa smjernicama Zajednice o državnim potporama za sanaciju i restrukturiranje poduzeća u poteškoćama (¹).

Članak 22.

Sadržaj planova prilagodbe ribolovnog napora

1. Svaka država članica u svom nacionalnom strateškom planu određuje svoju politiku prilagodbe ribolovnog napora s ciljem ispunjavanja obveza utvrđenih u članku 11. stavku 1. Uredbe (EZ) br. 2371/2002. Prednost daje financiranju operacija iz članka 21. točke (a) podtočke i.

2. Planovi prilagodbe ribolovnog napora mogu uključivati sve relevantne mјere utvrđene u ovom poglavlju.

3. U slučajevima predviđenim člankom 21. točkom (a) podtočkama i., ii. i iv., države članice donose planove prilagodbe ribolovnog napora u roku od šest mjeseci od datuma odluke Vijeća ili Komisije.

U slučajevima predviđenima člankom 21. točkom (a) podtočkom iii., države članice donose planove prilagodbe ribolovnog napora za ribarska plovila i ribare na koje ti slučajevi utječu, u roku od šest mjeseci nakon obavijesti od Komisije.

4. Svake godine države članice u godišnjim i završnim izvješćima o provedbi iz članka 67. priopćuju rezultate postignute u provedbi svojih planova prilagodbe ribolovnog napora. Rezultati se mјere pomoću odgovarajućih pokazatelja koji su utvrđeni u operativnim programima.

Članak 23.

Javna potpora za trajnu obustavu ribolovnih aktivnosti

1. EFR doprinosi financiranju trajne obustave ribolovnih aktivnosti ribarskih plovila, pod uvjetom da takva obustava čini dio plana prilagodbe ribolovnog napora iz članka 21. točke (a). Trajna obustava ribolovnih aktivnosti ribarskog plovila može se postići samo pomoću:

(a) uništenja ribarskog broda;

(b) njegove prenamjene, pod zastavom države članice i registriranog u Zajednici za aktivnosti izvan ribolova;

(c) njegove prenamjene za potrebe postavljanja umjetnih brakova. Države članice osiguravaju da se prije obavljanja takvih operacija izradi procjena utjecaja na okoliš te da te aktivnosti doprinose ciljevima iz članka 38. stavka 2. točke (a).

Javna potpora za trajnu obustavu ribolovnih aktivnosti koja se plaća vlasnicima ribarskih plovila odnosi se na ribolovni kapacitet plovila i, prema potrebi, na pripadajuću povlasticu za ribolov.

2. Trajna obustava ribolovnih aktivnosti ribarskih plovila programira se u obliku nacionalnih planova povlačenja ribarskih plovila iz uporabe, koji vrijede najviše dvije godine od datuma njihovog stupanja na snagu.

3. Kako bi se olakšala provedba planova prilagodbe ribolovnog napora, države članice mogu objavljivati javne pozive na dostavu ponuda ili javne pozive na dostavu prijedloga.

Države članice također mogu odrediti razinu javne potpore uzimajući u obzir najbolji omjer cijene i učinkovitosti na temelju objektivnih kriterija, kao što su:

(a) cijena ribarskog plovila na nacionalnom tržištu ili njegova osigurana vrijednost;

(b) prihod ribarskog plovila;

(c) starost ribarskog plovila i njegova tonaža izražena u GT ili snaga pogonskog stroja izražena u kW.

Članak 24.

Javna potpora za privremenu obustavu ribolovnih aktivnosti

1. EFR može pridonositi financiranju mјera potpore ribarima i vlasnicima ribarskih plovila za privremenu obustavu ribolovnih aktivnosti tijekom razdoblja od 2007. do 2013., u maksimalnom trajanju od:

i. 12 mjeseci, s tim da se može produljiti za najviše 12 mjeseci, u okviru planova prilagodbe ribolovnog napora iz članka 21. točke (a) podtočke i.;

ii. tri mjeseca u slučaju hitnih mјera država članica iz članka 8. Uredbe (EZ) br. 2371/2002, u okviru planova prilagodbe ribolovnog napora iz članka 21. točke (a) podtočke ii.;

^(¹) SL C 244, 1.10.2004., str. 2.

- iii. šest mjeseci u slučaju hitnih mjera Komisije iz članka 7. Uredbe (EZ) br. 2371/2002, u okviru planova prilagodbe ribolovnog napora iz članka 21. točke (a) podtočke ii.;
- iv. šest mjeseci, s tim da se može prodlužiti za najviše šest mjeseci, u okviru planova prilagodbe ribolovnog napora iz članka 21. točke (a) podtočke iii.;
- v. osam mjeseci, u okviru planova prilagodbe ribolovnog napora iz članka 21. točke (a) podtočke iv. i planova upravljanja donesenih na državnoj razini u okviru mjera Zajednice za očuvanje resursa, gdje ti planovi predviđaju postupno smanjenje ribolovnog napora;
- vi. tri mjeseca u okviru planova sanacije i restrukturiranja iz članka 21. točke (f), tijekom razdoblja zamjene pogonskog stroja;
- vii. šest mjeseci u slučaju prirodne katastrofe te u slučaju odluke država članica o prekidu ribolova zbog javnog zdravlja, ili drugih izvanrednih okolnosti koje nisu posljedica mjera očuvanja resursa.

2. Financijski doprinos iz EFR-a za mjere iz podtočaka i. do vi. stavka 1. po državi članici za čitavo razdoblje od 2007. do 2013. ne može prelaziti veći od sljedeća dva praga: 1 milijun eura ili 6 % financijske pomoći Zajednice dodijeljene sektoru u predmetnoj državi članici.

Međutim, ti se pragovi mogu premašiti u skladu s postupkom iz članka 101. stavka 3.

3. Sezonska obustava ribolova koja se ponavlja iz godine u godinu ne uzima se u obzir za dodjelu naknada ili isplata na temelju ove Uredbe.

Članak 25.

Ulaganja u ribarska plovila i selektivnost

1. EFR može doprinijeti financiranju opreme i modernizaciji ribarskih plovila starih pet godina ili više samo pod uvjetima iz ovog članka i u skladu s odredbama poglavљa III. Uredbe (EZ) br. 2371/2002.

2. Takve se investicije mogu odnositi na poboljšanja sigurnosti na plovilu, radnih uvjeta, higijene, kakvoće proizvoda, energetske učinkovitosti i selektivnosti, pod uvjetom da se pri tom ne povećava sposobnost plovila da lovi ribu.

Potpore se ne dodjeljuje za izgradnju ribarskih plovila, kao ni za povećanje prostora za skladištenje.

3. EFR može pomoći pri jednoj zamjeni pogonskog stroja po plovilu, pod uvjetom da:

- (a) za plovila kako su definirana u članku 26. stavku 1., novi motor ima jednaku ili manju snagu od starog;
- (b) za plovila čija duljina preko svega ne prelazi 24 metra, osim onih iz točke (a), novi motor ima najmanje 20 % manje snage od starog;
- (c) za koćarice čija je duljina preko svega veća od 24 metra, novi motor ima najmanje 20 % manje snage od starog, plovilo podliježe planu sanacije i restrukturiranja iz članka 21. točke (f) te način ribolova mora zamijeniti onim pri kojem je potrošnja goriva manja.

4. Smanjenje snage motora iz stavka 3. točaka (b) i (c) može postići skupina plovila za svaku kategoriju plovila iz točaka (b) i (c) navedenog stavka.

5. Uvjeti za provedbu operacija predviđenih stavkom 4. mogu se utvrditi u skladu s postupkom iz članka 101. stavka 3.

6. EFR može doprinijeti financiranju opreme i radova na modernizaciji:

- (a) koji omogućuju da se ulov čije odbacivanje nije više dopušteno zadrži na plovilu;
- (b) koji su dio projekata koji obuhvačaju pripremu ili provjeru novih tehničkih mjera u ograničenom razdoblju koje određuje Vijeće ili Komisija;
- (c) koji omogućuju smanjenje utjecaja ribolova na negospodarske vrste;
- (d) koji omogućuju smanjenje utjecaja ribolova na ekosustave i morsko dno;
- (e) čija je svrha zaštita ulova i ribolovnih alata od grabežljivaca u prirodi, uključujući promjene materijala za dijelove ribolovnih alata, pod uvjetom da se time ne povećava ribolovni napor niti dovodi u pitanje selektivnost ribolovnih alata te da se uvedu sve odgovarajuće mjere kako bi se spriječilo fizičko oštećivanje grabežljivaca.

7. EFR može doprinijeti financiranju ulaganja za postizanje selektivnosti ribolovnih alata uključujući najviše dvije zamjene ribolovnih alata u čitavom razdoblju od 2007. do 2013. pod uvjetom da:

(a) je dotično ribarsko plovilo uključeno u plan prilagodbe ribolovnog napora iz članka 21. točke (a) podtočke i., mijenja svoju metodu ribolova i napušta dotično ribolovno područje te odlazi u drugo ribolovno područje gdje stanje resursa omogućuje ribolov;

ili

(b) novi alati imaju veću selektivnost i zadovoljavaju priznate ekološke kriterije i prakse koje nadilaze postojeće obveze na temelju prava Zajednice.

8. EFR može doprinijeti financiranju prve zamjene ribolovnih alata:

(a) za potrebe osiguranja usklađenosti s novim tehničkim zahtjevima o selektivnosti na temelju prava Zajednice. Potpora se može dodjeljivati do dana kada takvi zahtjevi postanu obvezni ili, u iznimnim slučajevima, u kratkom razdoblju nakon tog datuma koji može odrediti dotično pravo Zajednice;

(b) za smanjenje utjecaja ribolova na nekomercijalne vrste.

Članak 26.

Gospodarski ribolov koji se obavlja malim plovilima i u obalnom području (mali obalni ribolov)

1. Za potrebe ovog članka „mali obalni ribolov“ znači ribolov koji obavljaju ribarska plovila čija ukupna duljina preko svega ne prelazi 12 metara i koja ne koriste povlačne alate iz popisa u tablici 3. Priloga I. Uredbi Komisije (EZ) br. 26/2004 od 30. prosinca 2003. o registru ribarske flote Zajednice⁽¹⁾.

2. Ako EFR financira mjere u skladu s člankom 25. u korist malog obalnog ribolova (gospodarskog ribolova koji se obavlja malim plovilima i u obalnom području), stopa finansijskog sudjelovanja privatnog sektora prikazana u skupini 2. tablice u Prilogu II. može biti smanjena za 20 postotnih bodova.

3. EFR može doprinijeti financiranju društveno-gospodarskih mjer predviđenih člankom 27. u korist malog obalnog ribolova (gospodarskog ribolova koji se obavlja malim plovilima i u obalnom području).

⁽¹⁾ SL L 5, 9.1.2004., str. 25.

4. EFR može doprinijeti plaćanju premija ribarima i vlasnicima ribarskih plovila koji se bave malim obalnim ribolovom (gospodarskim ribolovom koji se obavlja malim plovilima i u obalnom području) kako bi se:

(a) poboljšalo upravljanje i nadzor uvjeta pristupa određenim ribolovnim područjima;

(b) promovirala organizacija proizvodnog, prerađivačkog i prodajnog lanca proizvoda ribarstva;

(c) potaknuli dobrovoljni napor za smanjivanje ribolovnog napora u svrhu očuvanja resursa;

(d) potaknula uporaba tehnoloških inovacija (selektivnije ribolovne tehnike koje nadilaze postojeće obveze na temelju prava Zajednice, ili inovacije za zaštitu alata i ulova od grabežljivaca) koje ne povećavaju ribolovni napor;

(e) poboljšala strukovna znanja i osposobljavanje na području sigurnosti.

Članak 27.

Društveno-gospodarska kompenzacija za upravljanje ribarskom flotom Zajednice

1. EFR može doprinijeti financiranju društveno-gospodarskih mjer koje predlažu države članice za ribare na koje utječe razvoj u ribolovu te koje uključuju:

(a) diversifikaciju aktivnosti s ciljem promicanja višestrukih poslova za ribare;

(b) nadogradnju stručnih vještina, posebno za mlade ribare;

(c) planove za prekvalificiranje za zanimanja izvan područja ribolova na moru;

(d) rani odlazak iz sektora ribarstva, uključujući rano umirovljenje;

(e) neobnovljivu naknadu ribarima koji su radili na plovilu najmanje dvanaest mjeseci kao ribari, pod uvjetom da je ribarsko plovilo na kojem su korisnici bili zaposleni bilo predmet trajne obustave ribarskih aktivnosti u smislu članka 23. Ta se naknada refundira na osnovi *pro rata temporis* ako u razdoblju kraćem od godinu dana od isplate naknade korisnici ponovno počnu raditi kao ribari.

2. EFR može doprinijeti plaćanju pojedinačnih premija ribarima mlađim od 40 godina koji mogu dokazati da su barem pet godina radili kao ribari ili imaju ekvivalentnu stručnu osposobljenost te koji prvi put stječu djelomično ili potpuno vlasništvo nad ribarskim plovilom čija duljina preko svega nije veća od 24 metra i koje je opremljeno za ribolov na moru i staro je između 5 i 30 godina.

3. Premija ne smije prelaziti 15 % troška stjecanja vlasništva niti biti veća od 50 000 eura.

4. Uvjeti određeni u stavku 1. točki (e) i stavku 2. mogu se promijeniti u skladu s postupkom iz članka 101. stavka 3.

POGLAVLJE II.

Prioritetna os 2.: akvakultura, slatkovodni ribolov, prerada i trženje proizvodima ribarstva i akvakulture

Članak 28.

Područje primjene intervencija u proizvodnji u akvakulturi

1. Potpora namijenjena proizvodnji u akvakulturi može se dodjeliti za sljedeće:

(a) mjere za proizvodna ulaganja u akvakulturu;

(b) mjere zaštite okoliša u akvakulturi;

(c) mjere za zaštitu javnog zdravlja;

(d) mjere za zaštitu zdravlja životinja.

2. Za prijenos vlasništva nad poduzećem ne dodjeljuje se potpora Zajednice.

3. Potpora iz stavka 1. može doprinijeti cjeloživotnom obrazovanju.

4. S obzirom na operacije iz članka 29., 31. i 32. ako se provode u svrhu osiguranja sukladnosti sa standardima iz prava Zajednice o okolišu, zdravlju ljudi ili životinja, higijeni ili dobrobiti životinja, potpora se može dodjeljivati do datuma kada standardi postanu obavezni za poduzeća.

5. Države članice osiguravaju postojanje odgovarajućih mehanizama kako bi se izbjegli kontraproduktivni učinci,

posebno opasnost od stvaranja viška proizvodnih kapaciteta ili negativnih učinaka na politiku očuvanja ribolovnih resursa.

6. Za operacije predviđene Prilogom II. Direktivi Vijeća 85/337/EEZ od 27. lipnja 1985. o procjeni učinaka određenih javnih i privatnih projekata na okoliš⁽¹⁾, potpora se dodjeljuje samo ako se dostave podaci iz Priloga IV. navedenoj Direktivi.

Članak 29.

Mjere za proizvodna ulaganja u akvakulturu

1. EFR može podupirati ulaganja u izgradnju, proširenje, opremu i modernizaciju proizvodnih objekata, posebno u svrhu poboljšanja radnih uvjeta, higijene, zdravlja ljudi ili životinja te kakvoće proizvoda, smanjivanja negativnih utjecaja ili povećanja pozitivnih učinaka na okoliš. Ulaganja moraju pridonositi jednom ili više sljedećih ciljeva:

(a) diversifikaciji prema novim vrstama i proizvodnji vrsta koje imaju dobre izglede za uspjeh na tržištu;

(b) provedbi metoda uzgoja koje znatno smanjuju negativni utjecaj ili povećavaju pozitivne učinke na okoliš u usporedbi s uobičajenom praksom u sektoru akvakulture;

(c) potpori tradicionalnim aktivnostima u akvakulturi koje su važne za očuvanje i razvoj gospodarske i društvene strukture i okoliša;

(d) potpori za kupovanje opreme čiji je cilj zaštita ribogojilišta od grabežljivaca u prirodi;

(e) poboljšanju radnih i sigurnosnih uvjeta radnika u akvakulturi.

2. Potpora ulaganjima ograničena je na:

(a) mikro, mala i srednja poduzeća;

i

(b) poduzeća koja nisu obuhvaćena definicijom iz članka 3. točke (f), s manje od 750 zaposlenika ili s prometom manjim od 200 milijuna eura.

⁽¹⁾ SL L 175, 5.7.1985., str. 40. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2003/35/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 156, 25.6.2003., str. 17.).

3. Odstupajući od stavka 2., u najudaljenijim regijama i na vanjskim grčkim otocima, potpora se može dodijeliti svim poduzećima.

4. Države članice osiguravaju da se prednost daje mikro i malim poduzećima.

Članak 30.

Akva-okolišne mjere

1. EFR može poduprijeti dodjeljivanje naknade za uporabu proizvodnih metoda u uzgoju koje pomažu zaštiti i poboljšanju okoliša i očuvanju prirode.

2. Svrha potpore je promicati:

(a) oblike akvakulture koji uključuju zaštitu i poboljšanje okoliša, prirodnih resursa, genetske raznolikosti te upravljanje krajolikom i tradicionalnim odlikama područja na kojima se obavlja uzgoj;

(b) sudjelovanje u sustavu Zajednice za upravljanje okolišem i neovisno ocjenjivanje koji je osnovan Uredbom (EZ) br. 761/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 19. ožujka 2001. o dopuštanju dobrovoljnog sudjelovanja organizacija u Programu Zajednice za upravljanje okolišem i neovisno ocjenjivanje (EMAS) (¹);

(c) organsku akvakulturu u smislu Uredbe Vijeća (EEZ) br. 2092/91 od 24. lipnja 1991. o ekološkoj proizvodnji poljoprivrednih proizvoda i označivanju tako proizvedenih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda (²);

(d) održivu akvakulturu koja je u skladu sa specifičnim okolišnim ograničenjima koja proizlaze iz proglašavanja područja obuhvaćenih mrežom NATURA 2000 u skladu s Direktivom Vijeća 92/43/EEZ od 21. svibnja 1992. o očuvanju prirodnih staništa i divlje faune i flore (³).

3. Kako bi primali naknadu prema ovome članku, korisnici naknade moraju se obvezati da će najmanje pet godina ispunjavati akva-okolišne zahtjeve koji nadilaze puku primjenu uobičajene dobre prakse u akvakulturi. Za dobivanje potpore iz stavka 2. točke (a) potrebno je prethodnom ocjenom utjecaja na okoliš koju su obavila nadležna tijela koje je odredila država članica dokazati ekološke prednosti ispunjavanja tih obveza.

4. Države članice izračunavaju naknadu na temelju jednog ili više sljedećih kriterija:

(¹) SL L 114, 24.4.2001., str. 1. Uredba kako je zadnje izmijenjena Uredbom Komisije (EZ) br. 196/2006 (SL L 32, 4.2.2006., str. 4.).

(²) SL L 198, 22.7.1991., str. 1. Uredba kako je zadnje izmijenjena Uredbom Komisije (EZ) br. 780/2006 (SL L 137, 25.5.2006., str. 9.).

(³) SL L 206, 22.7.1992., str. 7. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Uredbom Europskog parlamenta i Vijeća (EZ) br. 1882/2003 (SL L 284, 31.10.2003., str. 1.).

(a) nastalog gubitka prihoda;

(b) dodatnih troškova koji proizlaze iz primjene akva-okolišnih metoda;

(c) potrebe za pružanjem finansijske potpore za provedbu projekta;

(d) specifičnih nepovoljnosti ili troškova ulaganja za jedinice koje se nalaze unutar ili u blizini područja obuhvaćenih mrežom NATURA 2000.

5. Jednokratna nadoknada dodjeljuje se:

(a) u skladu sa stavkom 2. točkom (a), na temelju najvišeg iznosa po hektaru područja poduzeća na koje se primjenjuju akva-okolišne obveze;

(b) u skladu sa stavkom 2. točkom (c), za najviše dvije godine u razdoblju prijelaza poduzeća na organsku proizvodnju;

(c) u skladu sa stavkom 2. točkom (d), za najviše dvije godine od dana odluke o proglašenju područja obuhvaćenog mrežom NATURA 2000 te samo za uzgajne jedinice koje su postojale prije te odluke.

Članak 31.

Mjere za zaštitu javnog zdravlja

1. EFR može doprinijeti financiranju naknada uzgajivačima mekušaca za privremenu obustavu izlova uzgojenih mekušaca. Naknada se može dodijeliti ako se radi zaštite javnog zdravlja, a zbog onečišćenja mekušaca uzrokovanog proliferacijom planktona koji proizvodi toksine ili prisutnošću planktona koji sadrži biotoksine mora privremeno obustaviti izlov:

— na više od četiri uzastopna mjeseca,

ili

— ako pretrpljen gubitak zbog privremene obustave izlova iznosi više od 35 % godišnjeg prometa dotičnog poduzeća, izračunatog na osnovi prosječnog prometa poduzeća u protekle tri godine.

Naknada se može dodjeljivati najduže 12 mjeseci u ukupnom programskom razdoblju.

Članak 32.

Mjere za zaštitu zdravlja životinja

EFR može doprinijeti finansiranju mjera suzbijanja i iskorjenjivanja bolesti u akvakulturi na temelju uvjeta iz Odluke Vijeća 90/424/EZ od 26. lipnja 1990. o troškovima u području veterinarstva⁽¹⁾.

Članak 33.

Slatkovodni ribolov

1. Za potrebe ovog članka „slatkvodni ribolov“ je ribolov koji se u gospodarske svrhe obavlja plovilima koja djeluju isključivo na kopnenim vodama ili pomoću drugih naprava koje se koriste za ribolov na ledu.

2. Potpora za slatkvodni ribolov može obuhvaćati ulaganja za izgradnju, proširenje, opremu i modernizaciju objekata za slatkvodni ribolov, s ciljem poboljšanja sigurnosti, radnih uvjeta, higijene i kakvoće proizvoda, zdravila ljudi ili životinja ili smanjivanja negativnih utjecaja ili povećanja pozitivnih učinaka na okoliš.

Ulaganja na plovila mogu se podupirati u skladu s odgovarajućim odredbama iz članka 25.

3. EFR može poduprijeti prenamjenu plovila koja se koriste za slatkvodni ribolov na druge djelatnosti izvan područja ribolova. Državna tijela poduzimaju odgovarajuće mjere kako bi osigurala da se plovila koja primaju pomoć EFR-a na temelju ovog stavka neće vratiti u djelatnost ribolova.

4. Ako su u pravnom aktu Zajednice propisane mjere za obnovu vrsta koje se pojavljuju u kopnenim vodama, EFR može dodjeliti potporu mjerama za privremenu obustavu aktivnosti slatkvodnog ribolova za ribare i vlasnike plovila koji djeluju isključivo na kopnenim vodama. Potpora je ograničena na ukupno trajanje od najviše 12 mjeseci u cijelom programskom razdoblju za dotična plovila.

5. Za prijenos vlasništva nad poduzećem ne dodjeljuje se potpora Zajednici.

6. Ne dovodeći u pitanje odredbe stavaka 3. i 4., potpora se ne može dodjeliti za trajnu ili privremenu obustavu ribolovnih aktivnosti i izgradnju plovila koja djeluju na kopnenim vodama.

7. Uvjete za potporu ne ispunjavaju ona ulaganja koja bi mogla ugroziti ravnotežu između veličine flote i odgovarajućih raspoloživih ribljih resursa.

8. Upravljačko tijelo poduzima sve potrebne mjere kako bi osiguralo da plovila koja primaju finansijsku pomoć EFR-a u okviru ovog članka nastave djelovati isključivo na kopnenim vodama.

Članak 34.

Ulaganja u preradu i trženje

1. EFR može poduprijeti ulaganja u preradu i trženje proizvodima ribarstva i akvakulture.

2. Za prijenos vlasništva nad poduzećem ne dodjeljuje se potpora Zajednici.

3. EFR također može podupirati cjeloživotno obrazovanje.

4. Uvjete za potporu ne ispunjavaju ona ulaganja koja se odnose na proizvode ribarstva i akvakulture koji se upotrebljavaju i prerađuju za potrebe drukčije od onih za ljudsku potrošnju, uz izuzetak ulaganja namijenjenih isključivo za obradu, preradu i trženje otpacima proizvoda ribarstva i akvakulture.

5. Ako se operacije ostvaruju za potrebe osiguranja sukladnosti sa standardima iz prava Zajednice u vezi s okolišem, zdravljem ljudi ili životinja, higijenom ili dobrobiti životinja, potpora se može dodjeljivati do dana kada standardi postanu obvezni za poduzeće.

Članak 35.

Prihvatljive mjere u preradi i stavljanju na tržiste

1. EFR može podupirati izgradnju, proširenje, opremanje i modernizaciju poduzeća koncentrirajući se posebno na postizanje jednog ili više sljedećih ciljeva:

(a) poboljšanje radnih uvjeta;

(b) poboljšanje i praćenje uvjeta javnog zdravila i higijenskih uvjeta ili kakvoće proizvoda;

(c) proizvodnja visokokvalitetnih proizvoda za specifične tržišne niše;

(d) smanjivanje negativnih utjecaja na okoliš;

⁽¹⁾ SL L 224, 18.8.1990., str. 19. Odluka kako je zadnje izmijenjena Odlukom 2006/53/EZ (SL L 29, 2.2.2006., str. 37.).

- (e) poboljšanje uporabe vrsta koje se malo koriste, nusproizvoda i otpadaka;
- (f) proizvodnja ili trženje novim proizvodima, primjena novih tehnologija ili razvoj inovativnih metoda proizvodnje;
- (g) trženje proizvoda koji uglavnom dolaze sa lokalnih iskračnih mjestra i iz lokalnog uzgoja.

2. Opći cilj ulaganja je promicanje održivog zapošljavanja u sektoru ribarstva.

3. Potpora ulaganjima ograničena je na:

- (a) mikro, mala i srednja poduzeća;

te

- (b) poduzeća koja nisu obuhvaćena definicijom iz članka 3. točke (f), s manje od 750 zaposlenika ili s prometom manjim od 200 milijuna eura.

4. Odstupajući od stavka 3., u najudaljenijim regijama i na vanjskim grčkim otocima, potpora se može dodijeliti svim poduzećima.

5. Države članice osiguravaju da prednost imanju mikro i mala poduzeća.

6. Potpora Zajednice ne dodjeljuje se ulaganjima koja se odnose na prodaju krajnjem potrošaču.

POGLAVLJE III.

Prioritetna os 3.: mjere od zajedničkog interesa

Članak 36.

Područje primjene intervencija

1. EFR može podupirati mjere od zajedničkog interesa čije je područje primjene šire od onog koji imaju mjere koje inače poduzimaju privatna poduzeća te koje pomažu da se ispune ciljevi zajedničke ribarstvene politike.

2. Ove se mjere mogu odnositi na:

- (a) zajednička djelovanja;
- (b) zaštitu i razvoj vodene faune i flore;
- (c) ribarske luke, iskračajna mjesta i zakloništa;
- (d) razvoj novih tržišta i promotivne kampanje;
- (e) pilot-projekte;
- (f) preinaku ribarskih plovila u svrhu njihove prenamjene.

Članak 37.

Zajednička djelovanja

1. EFR može podupirati mjere od zajedničkog interesa koje se provode uz aktivnu potporu samih gospodarskih subjekata ili organizacija koje djeluju u ime proizvođača ili drugih organizacija koje priznaje država članica te čiji je cilj posebno:

- (a) održivo doprinositi boljem upravljanju ili očuvanju resursa;
- (b) promicati selektivne ribolovne metode ili alate te smanjivati prilov;
- (c) uklanjati izgubljene ribolovne alate s morskog dna u svrhu sprečavanja fantomskog ribolova;
- (d) poboljšati radne uvjete i sigurnost na radu;
- (e) doprinijeti transparentnosti tržišta proizvoda ribarstva i akvakulture, uključujući sljedivost;
- (f) poboljšati kvalitetu i sigurnost hrane;
- (g) razvijati, restrukturirati ili poboljšati ribogojilišta;
- (h) ulaganja u opremu za proizvodnju, preradu ili trženje te infrastrukturu uključujući opremu za obradu otpadaka;
- (i) nadogradnja stručnih vještina ili razvoj novih metoda i sredstava osposobljavanja;
- (j) promicati partnerstvo između znanstvenika i poduzetnika u sektoru ribarstva;
- (k) umrežavanje i razmjena iskustava i najbolje prakse između organizacija koje promiču jednake mogućnosti između muškaraca i žena i drugih interesnih skupina;

- (l) pridonositi ciljevima koji su za mali obalni ribolov (gospodarski ribolov koji se obavlja malim plovilima i u obalnom području) utvrđeni u članku 26. stavku 4.;

- (m) poboljšavanje upravljanja i nadzora uvjeta pristupa ribolovnim područjima, posebno pomoći izrade lokalnih planova upravljanja koje odobravaju nadležna državna tijela;
- (n) stvarati organizacije proizvođača priznate na temelju Uredbe Vijeća (EZ) br. 104/2000 od 17. prosinca 1999. o zajedničkoj organizaciji tržišta proizvodima ribarstva i akvakulture⁽¹⁾, njihovo restrukturiranje i provedba njihovih planova za poboljšanje kakvoće;
- (o) provođenje studija izvedivosti koje se odnose na promicanje partnerstva s trećim zemljama u sektoru ribarstva.

Potpore iz točke (n) dodjeljuje se najdulje tri godine od datuma priznanja ili nakon dana odluke o restrukturiranju organizacije proizvođača, i tijekom te tri godine je degresivna.

Članak 38.

Mjere zaštite i razvoja vodene faune i flore

1. EFR može podupirati mjere od zajedničkog interesa namjenjene zaštiti i razvoju vodene faune i flore te istodobnom poboljšanju vodenog okoliša.

2. Te se mjere odnose na:

- (a) izgradnju ili postavljanje nepokretnih ili pokretnih objekata namijenjenih zaštiti i razvoju vodene faune i flore;

ili

- (b) rehabilitaciju kopnenih voda, uključujući područja mriještenja i migracijske putove za migratorne vrste;

ili

- (c) zaštitu i poboljšanje okoliša u okviru mreže NATURA 2000 ako se ta područja neposredno odnose na ribolovne aktivnosti, ne uključujući operativne troškove.

Potpore se ne dodjeljuje za izravno porobljavanje, osim ako pravnim aktom Zajednice to nije isključivo predviđeno kao mjera očuvanja.

3. Mjere trebaju provoditi javna ili polu-javna tijela, priznate sektorske organizacije ili druga tijela koja za te potrebe imenuje država članica.

⁽¹⁾ SL L 17, 21.1.2000., str. 22. Uredba kako je zadnje izmijenjena Aktom o pristupanju iz 2003.

Članak 39.

Ribarske luke, iskrcajna mjesta i zakloništa

1. EFR može podupirati ulaganja u postojeće javne ili privatne ribarske luke koje su u interesu ribara i proizvođača u akvakulturi koji ih koriste, s ciljem poboljšanja ponuđenih usluga.

EFR također može podupirati ulaganja u restrukturiranje iskrcajnih mjesta i poboljšanje uvjeta iskrcaja ribe koji obavljaju obalni ribari na postojećim iskrcajnim mjestima određenim od strane nadležnih državnih tijela.

2. Ulaganja se posebno odnose na:

- (a) poboljšanje uvjeta u kojima se proizvodi ribarstva i akvakulturu iskrcaju, prerađuju, skladište u lukama i prodaju;
- (b) opskrbu gorivom, ledom, vodom i strujom;
- (c) opremu za popravak i održavanje ribarskih plovila;
- (d) izgradnju, modernizaciju i proširenje pristaništa kako bi se povećala sigurnost tijekom iskrcaja ili utovara;
- (e) kompjutorizirano upravljanje ribolovnim aktivnostima;
- (f) poboljšanje uvjeta rada i sigurnosti na radu;
- (g) skladištenje i obrada otpada;
- (h) mjere za smanjenje količine odbačenog ulova.

3. Kako bi se poboljšala sigurnost ribara, EFR također može podupirati ulaganja vezana uz sigurnost pri izgradnji ili modernizaciji malih ribarskih zakloništa.

Članak 40.

Razvoj novih tržišta i promotivne kampanje

1. EFR može podupirati mjere od zajedničkog interesa namjenjene provedbi politike poboljšanja kvalitete i vrijednosti, razvoju novih tržišta ili promotivnih kampanja za proizvode ribarstva i akvakulture.

2. Operacije se ne smiju odnositi na trgovачke marke ili upućivati na određene države ili zemljopisna područja, osim u slučaju proizvoda priznatih na temelju uvjeta iz Uredbe Vijeća (EZ) br. 510/2006 od 20. ožujka 2006. o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla i oznaka izvornosti poljoprivrednih i prehranbenih proizvoda⁽¹⁾.

3. Te se mjere posebno odnose na:

(a) provođenje regionalnih, nacionalnih i transnacionalnih promotivnih kampanja za proizvode ribarstva i akvakulture;

(b) opskrbljivanje tržišta viškovima ili premalo iskorištavanim vrstama koje se obično odbacuju ili nemaju nikakvu tržišnu vrijednost;

(c) provedbu politike kvalitete za proizvode ribarstva i akvakulture;

(d) promicanje proizvoda dobivenih uporabom metoda koje imaju neznatan utjecaj na okoliš;

(e) promicanje proizvoda priznatih na temelju uvjeta iz Uredbe (EZ) br. 510/2006;

(f) certifikaciju kvalitete, uključujući stvaranje oznaka i certificiranje proizvoda koji su ulovljeni ili uzbunjani upotrebom metoda proizvodnje koje su prihvatljive za okoliš;

(g) kampanje za poboljšanje ugleda proizvoda ribarstva i akvakulture te ugleda sektora ribarstva;

(h) provedba istraživanja tržišta.

Članak 41.

Pilot-projekti

1. EFR može podupirati pilot-projekte, uključujući eksperimentalnu uporabu selektivnijih ribolovnih tehniku, čiji je cilj stjecanje i širenje novih tehničkih znanja i koje u partnerstvu sa znanstvenim ili tehničkim tijelom provodi gospodarski subjekt, priznato sektorsko udruženje ili bilo koje drugo nadležno tijelo koje za te potrebe odredi država članica.

2. Pilot-projekti predviđeni stavkom 1. mogu:

(a) testirati, u uvjetima koji su slični stvarnim uvjetima u proizvodnom sektoru, tehničku i ekonomsku održivost inovativne tehnologije s ciljem stjecanja i širenja tehničkih ili ekonomskih znanja o tehnologiji koja se ispituje;

(b) omogućiti provođenje testiranja planova upravljanja i planova raspodjele ribolovnog napora, uključujući, prema potrebi, uspostavljanje zona zabrane ribolova kako bi se ocijenile biološke i finansijske posljedice eksperimentalnog poribljavanja;

(c) razvijati i testirati metode za poboljšanje selektivnosti ribolovnog alata, smanjenje prilova, količine odbačenog ulova ili utjecaja na okoliš, posebno na morsko dno;

(d) testirati alternativne tipove tehnika upravljanja ribolovom.

Pilot-projekt uvijek uključuje odgovarajuće znanstveno praćenje kako bi se dobili značajni rezultati.

3. Rezultati pilot-projekta financiranih u skladu sa stavkom 1. predmet su tehničkih izvješća koja su dostupna javnosti.

Članak 42.

Preinaka ribarskih plovila u svrhu njihove prenamjene

EFR može podupirati preinaku ribarskih plovila radi njihove prenamjene, pod zastavom države članice i registrirane u Zajednici, za obrazovne ili istraživačke potrebe u sektoru ribarstva ili za obavljanje drugih aktivnosti izvan područja ribarstva. Te se operacije ograničavaju na javna ili poljavna tijela.

POGLAVLJE IV.

Prioritetna os 4.: održivi razvoj ribarskih područja

Članak 43.

Područje primjene pomoći

1. EFR može pružati pomoći, komplementarnu ostalim instrumentima Zajednice, za održivi razvoj i poboljšanje kakvoće života na ribarskim područjima koja ispunjavaju uvjete za potporu, kao dio cijelokupne strategije koja podupire provedbu ciljeva zajedničke ribarske politike, posebno vodeći računa o njezinim društveno-gospodarskim učincima.

2. Mjerama održivog razvoja ribarskih područja nastoji se:

(a) održati gospodarski i socijalni prosperitet tih područja te dodati vrijednost proizvodima ribarstva i akvakulture;

⁽¹⁾ SL L 93, 31.3.2006., str. 12.

(b) zadržati i razvijati radna mjeseta na ribarskim područjima pomoću potpore za diversifikaciju ili gospodarsko i socijalno restrukturiranje područja koja se suočavaju s društveno-gospodarskim poteškoćama zbog promjena u sektoru ribarstva;

(c) promicati kvalitetu priobalnog okoliša;

(d) promicati suradnju na nacionalnoj i transnacionalnoj razini među ribarskim područjima.

3. Područje ribarstva koje je izabrano za dodjelu pomoći ograničeno je u odnosu na veličinu te je, kao opće pravilo, manje od razine NUTS III. zajedničkog razvrstavanja prostornih jedinica za statistiku u smislu Uredbe (EZ) br. 1059/2003 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. svibnja 2003. o uspostavi zajedničkog razvrstavanja prostornih jedinica za statistiku (NUTS) (¹). Sa zemljopisnog, gospodarskog i socijalnoga gledišta, to područje treba biti dovoljno homogeno.

4. Pomoć treba biti namijenjena, kao prioritet, područjima:

(a) s niskom gustoćom naseljenosti;

ili

(b) u kojima je smanjen ribolov;

ili

(c) manjim ribarskim zajednicama.

5. Država članica izvješćuje Komisiju o područjima odabranim za financiranje u okviru ove prioritetne osi te uključuje ove podatke u sljedeće godišnje izvješće o provedbi iz članka 67.

Članak 44.

Prihvatljive mjere

1. Potpora održivom razvoju ribarskih područja može se dodijeliti za:

(a) jačanje konkurentnosti ribarskih područja;

(b) restrukturiranje i preusmjerenje gospodarskih aktivnosti, posebno promovirajući ekoturizam, pod uvjetom da te aktivnosti nemaju za posljedicu povećanje ribolovnog naporu;

(c) diversifikaciju aktivnosti promicanjem veće zaposlenosti za ribare pomoću stvaranja dodatnih radnih mjeseta izvan sektora ribarstva;

(d) dodavanje vrijednosti proizvodima ribarstva;

(e) podupiranje infrastrukture i usluga koje se odnose na male sektore ribolova i turizma u korist malih ribarskih zajednica;

(f) zaštitu okoliša na ribarskim područjima kako bi se očuvala njegova privlačnost, obnavljanje i razvoj priobalnih mjestanaca i sela s ribolovnim aktivnostima te zaštitu i poboljšanje prirodnog i arhitektonskog naslijeda;

(g) obnovu proizvodnog potencijala u sektoru ribarstva nakon što mu je prirodnom ili industrijskom katastrofom nanesena šteta;

(h) promicanje međuregionalne i transnacionalne suradnje među grupama u ribarskim područjima, uglavnom putem umrežavanja i širenjem najbolje prakse;

(i) stjecanje vještina i olakšavanje pripreme i provedbe strategije lokalnog razvoja;

(j) doprinos tekućim troškovima skupina.

2. EFR također može financirati do najviše 15 % uključene prioritetne osi, mjere kao što su promicanje i poboljšanje stručnih vještina, prilagodljivost radnika te pristup tržištu rada, posebno u korist žena, pod uvjetom da su navedene mjere sastavni dio strategije održivog razvoja te da su neposredno povezane s mjerama opisanim u stavku 1.

3. Potpora dodijeljena na temelju stavka 1. može uključivati mjere predviđene poglavljima I., II. i III., izuzimajući mjere predviđene člancima 23. i 24. Ako se potpora dodjeljuje za operacije koje odgovaraju ovim mjerama, primjenjuju se odgovarajući uvjeti i ljestvice doprinosa za pojedinu operaciju koje su utvrđene u poglavljima I., II. i III. te Prilogu II.

4. Korisnici potpore iz točaka (b) i (c) stavka 1. i iz stavka 2. moraju biti ili radnici u sektoru ribarstva ili osobe čiji je posao povezan s tim sektorom.

⁽¹⁾ SL L 154, 21.6.2003., str. 1. Uredba kako je izmijenjena Uredbom (EZ) br. 1888/2005 (SL L 309, 25.11.2005., str. 1.).

5. Tekući troškovi za grupe ne smiju prelaziti, kao opće pravilo, 10 % ukupnog proračuna dodijeljenog ribarskom području. Iznimno, države članice mogu odlučiti prijeći ovaj prag od slučaja do slučaja, posebno ako se grupe ne mogu uspostaviti na temelju postojećih iskusnih organizacija.

6. Ako je mjera iz ovog članka također prihvatljiva u okviru drugog instrumenta potpore Zajednice, država članica mora u svom operativnom programu jasno navesti podupire li tu mjeru EFR ili drugi instrument potpore Zajednice.

Članak 45.

Sudjelovanje u održivom razvoju ribarskih područja

1. Mjere potpore održivom razvoju ribarskih područja na određenom području provode lokalna tijela ili skupine („skupina“) koje zastupaju javne i privatne partnere iz različitih lokalnih relevantnih društveno-gospodarskih sektora i koje, u skladu s načelom proporcionalnosti, imaju odgovarajuće administrativne i finansijske sposobnosti za provedbu potpore i osiguranje uspješnog obavljanja operacija. Skupina se treba temeljiti, kad je god to moguće, na postojećim organizacijama s iskustvom.

2. Skupina predlaže i provodi integriranu strategiju lokalnog razvoja koja se temelji na pristupu „odozdola prema gore“ u dogovoru s upravljačkim tijelom.

3. Područje koje pokriva jedna grupa treba biti jedinstveno i imati dostatnu kritičnu masu u smislu ljudskih, finansijskih i gospodarskih resursa za potporu izvedivoj strategiji lokalnog razvoja.

4. Skupina odabire operacije u okviru strategije lokalnog razvoja i one odgovaraju mjerama iz članka 44. Većinu operacija vodi privatni sektor.

5. Države članice ili regije, ovisno o specifičnoj prirodi njihove institucionalne strukture, mogu poticati povezivanje u mreže u svrhu širenja informacija i posebno razmjene najbolje prakse.

POGLAVLJE V.

Prioritetna os 5.: tehnička pomoć

Članak 46.

Tehnička pomoć

1. Na inicijativu i/ili u ime Komisije, EFR može, do gornje granice od 0,8 % godišnje dodijeljenih sredstava, financirati mjere pripreme, praćenja, administrativne i tehničke pomoći, evaluacije i revizije koje su potrebne za provedbu ove Uredbe.

Te se mjere provode u skladu s člankom 53. stavkom 2. Uredbe (EZ, Euratom) br. 1605/2002 i svim drugim relevantnim odredbama navedene Uredbe i njegovih provedbenih pravila koja se primjenjuju na ovaj oblik izvršenja općeg proračuna Europske unije.

Te mjere uključuju:

- (a) evaluacije, stručna izvješća, statistiku i studije, uključujući one opće prirode koje se odnose na djelovanje EFR-a;
- (b) mjere koje su usmjerene na partnere, korisnike pomoći EFR-a i šиру javnost, uključujući mjerne informiranja;
- (c) mjerne za širenje informacija, umrežavanje, povećavanje osvijetenosti, promicanje suradnje i razmjene iskustava u cijeloj Zajednici;
- (d) uspostavljanje, djelovanje i međusobno povezivanje računalnih sustava za upravljanje, praćenje, inspekciju i evaluaciju;
- (e) poboljšanje metoda evaluacije i razmjenu informacija o praksi u tom području;
- (f) uspostavljanje transnacionalnih mreža i mreža Zajednice koje povezuju sudionike u održivom razvoju ribarskih područja s ciljem poticanja razmjene iskustva i najbolje prakse, poticanja i provedbe međuregionalne i transnacionalne suradnje te širenja informacija.

2. Na inicijativu države članice, EFR u okviru operativnog programa može financirati aktivnosti koje se odnose na pripremu, upravljanje, praćenje, evaluaciju, promidžbu, kontrolu i reviziju operativnog programa, kao i umrežavanje, i to do najviše 5 % njegovog ukupnog iznosa. Iznimno i u opravdanim okolnostima, taj se prag može premašiti.

3. Na inicijativu države članice, EFR također može financirati aktivnosti u okviru operativnog programa koje se odnose na poboljšanje administrativnih mogućnosti države članice čije su sve regije prihvatljive u okviru cilja konvergencije.

4. Vrste tehničke pomoći iz stavka 1. donose se u skladu s postupkom iz članka 101. stavka 2.

5. Metode i standardi koje treba primjenjivati pri evaluaciji određuju se u skladu s postupkom iz članka 101. stavka 3.

6. Evaluacije provode ocjenjivači koji su neovisni od tijela iz članka 58. Rezultati se objavljaju, osim ako se tijelo nadležno za evaluaciju tome izričito ne usprotivi u skladu s odredbama Uredbe (EZ) br. 1049/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2001. o javnom pristupu dokumentima Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije⁽¹⁾.

GLAVA V.

UČINKOVITOST POMOĆI I PROMIDŽBA

POGLAVLJE I.

Evaluacija operativnih programa

Članak 47.

Opće odredbe

1. Operativni program podliježe *ex ante* evaluaciji, interim evaluaciji i *ex post* evaluaciji u skladu s odredbama članaka 48., 49. i 50.

Cilj evaluacija je poboljšanje kakvoće i učinkovitost pomoći iz EFR-a i provedbu operativnog programa. Njima se također ocjenjuje učinak s obzirom na vodeća načela utvrđena u članku 19., odgovarajući dio nacionalnog strateškog plana i specifične probleme s kojima se suočavaju države članice, vodeći pritom računa o potrebama održivog razvoja u sektoru ribarstva i o utjecaju na okoliš.

2. Učinkovitost pomoći iz EFR-a ocjenjuje se na temelju sljedećih kriterija:

(a) cijelokupnog utjecaja EFR-a na ciljeve utvrđene u članku 4.;

7. Evaluacije se financiraju iz proračuna za tehničku pomoć operativnog programa ako se provode u okviru odgovornosti države članice, te iz proračuna za tehničku pomoć Komisije, ako se provode u okviru njezine odgovornosti.

Članak 48.

Ex ante evaluacija

1. Cilj *ex ante* evaluacije je osigurati sukladnost između vodećih načela određenih u članku 19., odgovarajućeg dijela nacionalnog strateškog plana i operativnog programa, kao i optimizacija dodjele proračunskih sredstava u okviru operativnog programa i poboljšanje kakvoće programiranja.

2. Države članice provode *ex ante* evaluaciju na razini operativnog programa u skladu s načelom proporcionalnosti i u skladu s metodama i standardima evaluacije koje se utvrđuju u skladu s postupkom iz članka 47. stavka 5.

3. Države članice dostavljaju *ex ante* evaluaciju najkasnije prilikom podnošenja operativnog programa.

Članak 49.

Interim evaluacija

1. Svrha interim evaluacije je ispitati učinkovitost cijelog ili dijela operativnog programa s ciljem da se on prilagodi kako bi se poboljšala kakvoća pomoći i njezina provedba.

2. Interim evaluacije obavljaju se u skladu s načelom proporcionalnosti na temelju kalendara koji omogućuje da se dobiveni rezultati uzmu u obzir za uspostavljanje strateške rasprave iz članka 16.

⁽¹⁾ SL L 145, 31.5.2001., str. 43.

3. Interim evaluacije organiziraju se na odgovornost država članica te na inicijativu upravljačkog tijela u dogovoru s Komisijom, u skladu s metodama i standardima evaluacije koji se utvrđuju u skladu s postupkom iz članka 47. stavka 5. Interim evaluacije proslijedu se odboru za praćenje operativnog programa i Komisiji.

(c) obavješće šиру javnost o ulozi Zajednice u operativnom programu i njegovim rezultatima.

3. Države članice svake godine Komisiju obavješćuju o poduzetim inicijativama za potrebe ovog članka u okviru godišnjih i konačnih izvješća o provedbi iz članka 67.

Članak 50.

Ex post evaluacija

1. Ex post evaluacijom ispituje se stupanj iskorištenosti resursa, uspješnost i učinkovitost operativnog programa i njegovog utjecaja u odnosu na ciljeve utvrđene u članku 4. te vodeća načela utvrđena u članku 19. Njome se utvrđuju čimbenici koji su doprinijeli uspjehu ili neuspjehu provedbe operativnog programa, između ostalog i sa stajališta održivosti, te najbolja praksa.

2. Ex post evaluacija provodi se na inicijativu i na odgovornost Komisije u dogovoru s državom članicom i upravljačkim tijelom koje prikuplja potrebne podatke za njezinu provedbu.

3. Ex post evaluacija će biti dovršena do 31. prosinca 2015.

GLAVA VI.

FINANCIJSKI DOPRINOS IZ EFR-a

POGLAVLJE I.

Doprinos iz EFR-a

Članak 52.

Intenzitet javne potpore

Najveći intenzitet javne potpore utvrđen je u tablici u Prilogu II.

Članak 53.

Doprinos iz EFR-a

1. Odlukom Komisije o usvajanju operativnog programa određuje se najviša stopa i najveći iznos doprinosova iz EFR-a, odvojeno za cilj konvergencije i cilj koji nije cilj konvergencije za svaku prioritetnu os.

2. Doprinos iz EFR-a se izračunava u odnosu na ukupne javne izdatke.

3. Doprinos iz EFR-a se utvrđuje po prioritetnoj osi. Doprinos iz EFR-a podliježe sljedećim gornjim granicama:

(a) 75 % ukupnih javnih izdataka koje sufinancira EFR u regijama koje su prihvatljive u okviru cilja konvergencije, podložno stvcima 7., 8. i 9.;

(b) 50 % ukupnih javnih izdataka sufinanciranih u regijama koje nisu prihvatljive u okviru cilja konvergencije, podložno stvcima 7., 8. i 9.

2. Upravljačko tijelo operativnog programa odgovorno je za njegovu promidžbu kako slijedi:

(a) obavješće moguće korisnike, organizacije u sektoru ribarstva, strukovne organizacije, gospodarske i socijalne partnera, tijela koja promiču jednakost spolova te nevladine udruge, uključujući ekološke udruge, o mogućnostima koje nudi program te o pravilima i načinima pristupa financiranju;

(b) obavješće korisnike o iznosu doprinosova Zajednice;

Neovisno o tome, države članice u operativnom programu mogu primjeniti jedinstvenu stopu po regijama na razini mjera.

4. Najmanji doprinos iz EFR-a po prioritetnoj osi je 20 % ukupnih javnih izdataka.

5. Najmanji iznos potpore koju EFR dodjeljuje operaciji je 5 % ukupnih javnih izdataka koji se dodjeljuju za pomoć operaciji.

6. Ukupni iznos pomoći koju EFR dodjeljuje operaciji ne smije preći 95 % ukupnih javnih izdataka dodijeljenih za pomoć operaciji.

7. Kada operacije koje financira EFR pripadaju pod članak 24. ili 27., ako su dio plana prilagodbe ribolovnog napora iz članka 21. točke (a) podtočke i. ili ako pripadaju pod članak 26. stavak 3. ili 4., gornja granica doprinosa EFR-a po prioritetnoj osi 1. povećava se za najviše 10 postotnih bodova u regijama koje su prihvatljive u okviru cilja konvergencije, te za najviše 15 postotnih bodova u regijama koje nisu prihvatljive u okviru cilja konvergencije.

To je povećanje proporcionalno omjeru ukupnih izdataka za operacije iz prvog podstavka i ukupnih izdataka za prioritetnu os 1.

8. Ako operacije koje financira EFR pripadaju pod članak 23., gornja granica doprinosa EFR-a po prioritetnoj osi 1. povećava se za najviše 10 postotnih bodova u regijama koje su prihvatljive u okviru cilja konvergencije, te za najviše 25 postotnih bodova u regijama koje nisu prihvatljive u okviru cilja konvergencije.

To je povećanje proporcionalno omjeru ukupnih izdataka za operacije iz prvog podstavka i ukupnih izdataka za prioritetnu os 1.

9. Kada EFR financira operacije na vanjskim grčkim otocima koji su zbog udaljenosti u teškom položaju te u najudaljenijim regijama, gornja granica doprinosa EFR-a za svaku prioritetnu os povećava se za najviše 10 postotnih bodova u regijama koje su prihvatljive u okviru cilja konvergencije, te za najviše 35 postotnih bodova u regijama koje nisu prihvatljive u okviru cilja konvergencije.

Za svaku prioritetu os ovo je povećanje proporcionalno omjeru ukupnih izdataka za operacije iz prvog podstavka i ukupnih izdataka u okviru prioritetne osi.

10. Mjere tehničke pomoći provedene na inicijativu Komisije ili u njeno ime financira EFR u iznosu od 100 %.

Članak 54.

Neakumulacija

Izdaci koje sufinancira EFR-a ne mogu primati pomoć iz nekog drugog finansijskog instrumenta Zajednice.

Članak 55.

Prihvatljivost izdataka

1. Izdaci su prihvatljivi za doprinos iz EFR-a ako su ih korisnici uistinu platili između datuma podnošenja operativnog programa Komisiji ili od 1. siječnja 2007., što je prije, i 31. prosinca 2015. Sufinancirane operacije ne smiju biti zaključene prije početnog datuma prihvatljivosti.

2. Odstupajući od stvaka 1., doprinosi u naravi, troškovi amortizacije i režijski troškovi mogu se obračunavati kao izdaci koje plaćaju korisnici pri provedbi operacija pod sljedećim uvjetima:

(a) pravila prihvatljivosti utvrđena stvkom 4. dopuštaju prihvatljivost takvih izdataka;

(b) iznos izdataka je potkrijepljena računovodstvenim dokumentima koji imaju jednaku dokaznu snagu kao računi;

(c) u slučaju doprinosa u naravi, sufinanciranje iz EFR-a ne prelazi ukupno prihvatljive izdatke po isključivanju vrijednost takvih doprinosa.

3. Izdaci su prihvatljivi za doprinos iz EFR-a samo ako su nastali u okviru operacija o kojima je odlučilo upravljačko tijelo u skladu s kriterijima koje unaprijed utvrđuje odbor za praćenje.

Novi izdaci, koji se dodaju u trenutku revizije operativnog programa iz članka 18., prihvatljivi su od datuma podnošenja zahtjeva za reviziju operativnog programa Komisiji.

4. Pravila prihvatljivosti izdataka utvrđuju se na nacionalnoj razini podložno iznimkama koje su predviđene ovom Uredbom. Ona obuhvaćaju sve izdatke koji su prijavljeni u okviru operativnog programa.

5. Sljedeći izdaci nisu prihvatljivi za doprinos iz EFR-a:

(a) porez na dodanu vrijednost, osim nepovratnog poreza na dodanu vrijednost kada ga uistinu i definitivno plati korisnik koji nije osoba oslobođena plaćanja poreza iz prvog podstavka članka 4. stavka 5. Šeste direktive Vijeća 77/388/EZ od 17. svibnja 1977. o usklađivanju zakonodavstava država članica o porezima na promet — zajednički sustav poreza na dodanu vrijednost: jedinstvena osnovica za određivanje poreza⁽¹⁾;

(b) kamate na dug, ne dovodeći u pitanje stavak 8.;

(c) kupnja zemljišta za iznos koji prelazi 10 % ukupnih prihvatljivih izdataka za dotičnu operaciju;

(d) troškovi stanovanja.

6. Stavci 1., 3. i 4. ne dovode u pitanje odredbe članka 46. stavka 1.

7. Što se tiče operacija koje za korisnika ne predstavljaju izdatke, izdaci prihvatljivi za doprinos iz EFR-a su javna potpora isplaćena korisniku.

8. Neovisno o stavku 5. točki (b), doprinos iz EFR-a može biti i u drugom obliku osim nepovratne izravne pomoći. Detaljna pravila se utvrđuju u skladu s postupkom iz članka 101. stavka 3.

Članak 56.

Trajnost operacija

1. Država članica ili upravljačko tijelo osiguravaju da operacija zadrži doprinos iz EFR-a samo ako u roku od pet godina od datuma odluke nadležnog državnog tijela ili upravljačkog tijela o financiranju ne dođe do bitne izmjene navedene operacije:

(a) koja utječe na njezinu prirodu ili uvjete provedbe ili koja tvrtki ili javnom tijelu daje neprimjerenu prednost;

ili

(b) posljedica čega je ili promjena prirode vlasništva ili prestanak ili premještaj proizvodne djelatnosti.

⁽¹⁾ SL L 145, 13.6.1977., str. 1. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2006/18/EZ (SL L 51, 22.2.2006., str. 12.).

2. Upravljačko tijelo obavješćuje Komisiju u godišnjem i završnom izvješću o provedbi iz članka 67. o svakoj takvoj izmjeni iz stavka 1.

3. U pogledu nepropisno plaćenih sredstava izvršava se povrat u skladu s glavom VIII. poglavljima II. i III.

4. Države članice i Komisija osiguravaju da poduzeća koja jesu ili su bila u postupku povrata sredstava u skladu sa stavkom 3., nakon prijenosa proizvodne djelatnosti unutar jedne države članice ili u drugu državu članicu nemaju pogodnost korištenja doprinosa iz EFR-a.

GLAVA VII.

UPRAVLJANJE, PRAĆENJE I KONTROLA

POGLAVLJE I.

Sustavi upravljanja i kontrole

Članak 57.

Opća načela sustava upravljanja i kontrole

1. Sustavi upravljanja i kontrole operativnih programa koje uspostavljaju države članice osiguravaju:

(a) utvrđivanje funkcija predmetnih tijela u upravljanju i kontroli te dodjelu zadaćama unutar svakog tijela;

(b) poštovanje načela razdvajanja funkcija između takvih tijela i unutar takvih tijela;

(c) postupke kojima se osigurava pravilnost i zakonitost izdataka koji se prijavljuju u okviru operativnog programa;

(d) pouzdane sustave za računovodstvo, praćenje i financijsko izvještavanje u računalnom obliku;

(e) sustav izvješćivanja i praćenja kad odgovorno tijelo povjeri vršenje zadataka nekom drugom tijelu;

(f) organizaciju revizije rada sustava;

(g) sustave i postupke koji osiguravaju primjereno tijek revizije;

(h) postupke izvješćivanja i praćenja u slučaju nepravilnosti i u slučaju povrat nepropisno plaćenih sredstava.

2. Mjere utvrđene u točkama (e) i (f) razmjerne su ukupnom iznosu javnih izdataka koji je dodijeljen dotičnom operativnom programu.

(b) potvrdu da su sufinancirani proizvodi i usluge ostvareni, te da su izdaci koje su prijavili korisnici stvarno nastali i da su u skladu s pravilima Zajednice i nacionalnim pravilima; provjere pojedinačnih operacija na terenu mogu se provoditi na osnovi uzorka u skladu s detaljnijim pravilima koje donosi Komisija u skladu s postupkom iz članka 101. stavka 3.;

Članak 58.

Imenovanje nadležnih tijela

1. Za operativni program država članica imenuju sljedeće:

- (a) upravljačko tijelo za upravljanje operativnim programom;
- (b) tijelo za ovjeravanje za ovjeravanje izjava o izdacima i zahtjeva za plaćanje prije nego što se šalju Komisiji;
- (c) tijelo za reviziju, funkcionalno neovisno od upravljačkog tijela i tijela za ovjeravanje, odgovorno za potvrđivanje učinkovitog rada sustava upravljanja i kontrole.

2. Država članica može imenovati jedno ili više posredničkih tijela za izvršavanje dijela ili svih zadataka upravljačkog tijela ili tijela za ovjeravanje u okviru odgovornosti tog tijela.

3. Država članica utvrđuje pravila koja uređuju njezin odnos s tijelima iz stavka 1. i njihov odnos s Komisijom.

4. Podložno članku 57. stavku 1. točki (b), neka od ili sva nadležna tijela iz stavka 1. mogu biti dio istog tijela.

(c) osiguranje da postoji sustav evidencije i pohrane računovodstvenih podataka u računalnom obliku za svaku operaciju u okviru operativnog programa, te da se prikupljaju podaci o provedbi koji su potrebni za finansijsko upravljanje, praćenje, verifikaciju, reviziju i evaluaciju;

(d) osiguranje da korisnici i druga tijela koja su uključena u provedbu operacija vode ili odvojeni računovodstveni sustav ili primjereni računovodstveni kod za sve transakcije vezane uz operaciju, ne dovodeći u pitanje nacionalna računovodstvena pravila;

(e) osiguranje da se evaluacije operativnih programa iz članka 48. i 49. provode u skladu s člankom 47.;

(f) uspostavu postupaka kojima se osigurava da se svi dokumenti u pogledu izdataka i revizije koji su potrebni za primjereni tijek revizije pohranjuju u skladu sa zahtjevima članka 87.;

(g) jamstvo da tijelo za ovjeravanje i tijelo za reviziju primaju sve potrebne podatke o postupcima i provjerama koje se provode u vezi s izdacima u svrhu ovjeravanja odnosno revizije;

(h) usmjeravanje rada odbora za praćenje te dostavu dokumenta koji su mu potrebni da bi se kakvoča provedbe operativnog programa mogla pratiti u svjetlu njegovih posebnih ciljeva;

(i) izradu i, po odobrenju odbora za praćenje, dostavu godišnjih i završnih izvješća o provedbi Komisiji;

(j) osiguranje sukladnost za zahtjevima za informiranje i promidžbu koji su utvrđeni člankom 51.

- (a) osiguranje sukladnosti operacija odabranih za financiranje s kriterijima koji vrijede za operativni program te za osiguranje sukladnosti s važećim pravilima Zajednice i nacionalnim pravilima tijekom cijelog razdoblja njihove provedbe;

Članak 59.

Zadaci upravljačkog tijela

Upravljačko tijelo operativnog programa odgovorno je za upravljanje i provedbu operativnog programa u skladu s načelom dobrog finansijskog upravljanja i posebno za:

Članak 60.

Zadaci tijela za ovjeravanje

Tijelo za ovjeravanje operativnog programa posebno je odgovorno za:

(a) izradu i dostavu Komisiji ovjerenih izjava o izdacima i zahtjeva za plaćanje;

(b) potvrdu da:

i. je izjava o izdacima točna, da je ishod pouzdanog računovodstvenog sustava te da se temelji na provjerljivim popratnim dokumentima;

ii. prijavljeni izdaci poštuju važeća pravila Zajednice i nacionalna pravila te da su nastali u vezi s operacijama koje su odabранe za financiranje u skladu s kriterijima koji vrijede za program te da su u skladu s pravilima Zajednice i nacionalnim pravilima;

(c) uvjeravanje da primljene informacije o postupcima i verifikacijama provedenim u vezi s izdacima uključenim u izjave o izdacima pružaju odgovarajuću osnovu za ovjeru;

(d) poštovanje, u svrhu postupka ovjere, rezultate svih revizija koje su provedene u okviru odgovornosti ili od strane tijela za reviziju;

(e) vođenje računovodstvene evidencije o izdacima predloženim Komisiji, u računalnom obliku;

(f) vođenje evidencije o sredstvima za povrat i iznosima koji su povučeni nakon ukidanja cijelog ili dijela doprinosa za operaciju. Sredstva vraćena prije zaključenja operativnog programa koja bi se morala uplatiti natrag u opći proračun Europske unije nakon finansijskih ispravaka napravljenih u skladu s člankom 97. oduzimaju se od sljedeće izjave o izdacima.

(b) osiguranje da se revizije operacija provode na osnovi primjerenog uzorka za ovjeru predloženih izdataka;

(c) predstavljanje strategije revizije Komisiji, u roku devet mjeseci od odobrenja operativnog programa, koja obuhvaća tijela koja provode reviziju u skladu s točkama (a) i (b), metodu koja će se koristiti, metodu uzorkovanja za revizije operacija i okvirni plan revizija kako bi se osigurala revizija glavnih tijela te da su revizije jednakomjerno raspoređene tijekom cijelog programskog razdoblja;

(d) osiguranje da upravljачko tijelo i tijelo za ovjeravanje primaju sve potrebne podatke o provedenim revizijama i kontrolama;

(e) do 31. prosinca svake godine od 2008. do 2015.:

i. podnošenje Komisiji godišnjeg izvješća o kontroli u kojem se navode nalazi revizija provedenih tijekom prethodnog dvanaestomjesečnog razdoblja koje završava 30. lipnja predmetne godine, u skladu sa strategijom revizije operativnog programa, a u kojem se izvješćuje o svakom uočenom nedostatku u sustavima upravljanja i kontrole programa. Prvo izvješće koje se dostavlja do 31. prosinca 2008. obuhvaća razdoblje od 1. siječnja 2007. do 30. lipnja 2008. Informacije u vezi s revizijama koje se provode u razdoblju nakon 1. srpnja 2015. uključuju se u završno izvješće o kontroli uz izjavu o zaključenju iz točke (f);

ii. davanje mišljenja, na osnovi kontrola i revizija provedenih u okviru njegovih odgovornosti, o tome djeluje li sustav upravljanja i kontrole učinkovito ili ne, kako bi se pružilo prihvatljivo jamstvo da su izjave o izdacima koje su dostavljene Komisiji ispravne te sukladno tome, prihvatljivo jamstvo o zakonitosti i pravilnosti glavnih transakcija;

iii. podnošenje, prema potrebi u skladu s člankom 85., izjave o djelomičnom zaključenju kojom se ocjenjuje zakonitost i pravilnost predmetnih izdatka;

(f) podnošenje Komisiji, najkasnije do 31. ožujka 2017., izjave o zaključenju kojom se ocjenjuje valjanost zahtjeva za konačnu isplatu te zakonitost i pravilnost predmetnih transakcija koje su obuhvaćene završnom izjavom o izdacima, a koju dopunjuje završno izvješće o kontroli.

Članak 61.

Zadaci tijela za reviziju

1. Tijelo za reviziju operativnog programa posebno je odgovorno za:

(a) osiguranje da se provode revizije kojima se provjerava učinkovitost sustava upravljanja i kontrole operativnog programa;

2. Tijelo za reviziju osigurava da revizija poštuje međunarodno prihvaćenim standarde revizije.

3. Kada revizije i kontrole iz stavka 1. točke (a) i (b) provodi drugo tijelo, a ne tijelo za reviziju, tijelo za reviziju osigurava da takvo tijelo ima potrebnu funkcionalnu neovisnost.

4. Komisija najkasnije u roku od tri mjeseca od primitka predložene strategije revizije iz stavka 1. točke (c) daje svoje primjedbe na dostavljenu strategiju revizije. Ako u navedenom roku nema primjedbi, strategija se smatra prihvaćenom.

POGLAVLJE II.

Praćenje

Članak 62.

Načela praćenja

1. Praćenje se sastoji od ispitivanja pravilne provedbe operativnog programa.

2. Praćenje ponajprije provodi odbor za praćenje i upravljačko tijelo.

3. Komisija sudjeluje u praćenju kroz svoje sudjelovanje u odboru za praćenje i godišnjem pregledu operativnog programa koji posebno uključuje analizu godišnjeg izvješća o provedbi i kontroli.

4. Razmjena podataka između Komisije i država članica za ove potrebe provodi se elektroničkim putem u skladu s provedbenim pravilima iz članka 102.

Članak 63.

Odbor za praćenje

Država članica uspostavlja odbor za praćenje za operativni program, u dogovoru s upravljačkim tijelom nakon konzultacija s partnerima u skladu s člankom 8. Odbor za praćenje se osniva u roku tri mjeseca od dana obavješćivanja države članice o odluci kojom se odobrava operativni program.

Odbor za praćenje izrađuje vlastita pravila o postupanju u okviru institucionalnog, pravnog i finansijskog okvira predmetne države članice i donosi ga u dogovoru s upravljačkim tijelom u svrhu izvršenja svoje zadaće u skladu s ovom Uredbom.

Članak 64.

Sastav

1. Odborom za praćenje predsjeda predstavnik države članice ili upravljačkog tijela.

Država članica odlučuje o sastavu odbora u skladu s člankom 8. stavkom 1. i u dogovoru s upravljačkim tijelom.

2. Na vlastitu inicijativu predstavnik Komisije sudjeluje u radu odbora za praćenje u savjetodavnoj ulozi.

Članak 65.

Zadaci

Odbor za praćenje utvrđuje učinkovitost i kakvoću provedbe operativnog programa u skladu sa sljedećim odredbama:

- (a) razmatra i odobrava kriterije za odabir operacija koje se financiraju, u roku od šest mjeseci od odobrenja operativnog programa, i odobrava izmjenu tih kriterija u skladu s potrebama programiranja;
- (b) periodično provjerava napredak postignut u ostvarenju posebnih ciljeva operativnog programa na osnovi dokumenta koje dostavlja upravljačko tijelo;
- (c) ispituje rezultate provedbe, posebno ostvarenje ciljeva koji su postavljeni za svaku prioritetnu os i interim evaluacije iz članka 49.;
- (d) ispituje i odobrava godišnja i završna izvješća o provedbi iz članka 67. prije nego što se pošalju Komisiji;
- (e) prima informacije o godišnjem izvješću o kontroli i o svim bitnim primjedbama koje bi Komisija mogla imati nakon uvida u predmetno izvješće;
- (f) na inicijativu države članice može biti obaviješten o pisanim informacijama iz članka 16. stavka 1. dostavljenim Komisiji;
- (g) može predložiti upravljačkom tijelu reviziju ili provjeru operativnog programa kojom se omogućuje ostvarivanje ciljeva EFR-a utvrđenih u članku 4. ili poboljšava upravljanje programom, uključujući i njegovo finansijsko upravljanje;
- (h) razmatra i odobrava prijedloge o izmjeni sadržaja odluke Komisije o doprinosu iz EFR-a.

Članak 66.

Organizacija praćenja

1. Upravljačko tijelo i odbor za praćenje osiguravaju kakvoću provedbe operativnog programa.

2. Upravljačko tijelo i odbor za praćenje vrše praćenje prema finansijskim pokazateljima i pokazateljima iz članka 20. stavka 1. točke (c) koji su utvrđeni u operativnom programu.

3. Kada to dopušta priroda pomoći, statistički se podaci raščlanjuju prema spolu i prema veličini poduzeća korisnika.

4. Razmjena podataka između Komisije i država članica u navedenu svrhu izvodi se elektronički u skladu s provedbenim pravilima iz članka 102.

ii. ukupnog iznosa uplata primljenih od Komisije te brojčano iskazane finansijske pokazatelje iz članka 66. stavka 2.;

i

iii. izdataka koje je platilo tijelo odgovorno za plaćanje korisnicima;

(d) mjere koje je poduzelo upravljačko tijelo i odbor za praćenje kako bi osigurali kakvoću i učinkovitost provedbe, osobito:

i. mjere praćenja i evaluacije, uključujući organizaciju prikupljanja podataka;

ii. sažetak svih značajnih problema pri provedbi operativnog programa i svih poduzetih mjeru, uključujući odgovor na primjedbe iz članka 69. stavka 2.;

iii. uporabu tehničke pomoći;

(e) mjere poduzete u svrhu pružanja informacija i obavješćivanja javnosti o operativnom programu;

(f) informaciju o korištenju pomoći koja je upravljačkom tijelu ili drugom javnom tijelu bila doznačena nakon otkaza iz članka 96. stavka 2. tijekom razdoblja provedbe operativnog programa;

(g) slučajeve pri kojima je otkrivena značajna izmjena prema članku 56.;

(h) značajne probleme koji se odnose na usklađenost s pravom Zajednice, a na koje se naišlo pri provedbi operativnog programa i mjere koje su se poduzele za njihovo rješavanje.

(a) napredak koji je postignut u provedbi operativnog programa i prioritetnih osi u pogledu njihovih posebnih, provjerljivih ciljeva, s brojčanim vrijednostima, gdjegod i kad god ih je moguće brojčano izraziti, uz uporabu pokazatelja iz članka 20. stavka 1. točke (c) na razini prioritetne osi;

(b) promjenu općeg stanja s izravnim utjecajem na provedbu pomoći, posebno značajne društveno-gospodarske razvoje, promjene u državnim, regionalnim ili sektorskim politikama, te, prema potrebi, njihove posljedice na konzistentnost između pomoći iz EFR-a i pomoći iz drugih finansijskih instrumenata;

(c) finansijsku provedbu operativnog programa uz detaljan prikaz, posebno za cilj konvergencije i za cilj koji nije cilj konvergencije, za svaku prioritetu os:

i. izdataka koje su platili korisnici koji su uključeni u zahtjeve za plaćanje poslane upravljačkom tijelu i pripadajući javni doprinos;

Opseg informacija koje se dostavljaju Komisiji razmjeran je ukupnom iznosu javnih izdataka dotičnog operativnog programa. Prema potrebi, navedene informacije mogu se dostaviti u obliku sažetka.

Informacije iz točaka (b), (d), (e), (f) i (g) ne uključuju se ako nije bilo značajne izmjene od prethodnog izvješća.

3. Izvješća iz stavka 1. smatraju se prihvatljivim kada sadrže sve informacije koje su navedene u stavku 2. Komisija obavješćuje državu članicu o prihvatljivosti godišnjih izvješća u roku od 15 radnih dana.

4. Komisija donosi odluku o sadržaju godišnjeg izvješća o provedbi koje je dostavilo upravljačko tijelo u roku od dva mjeseca. Za konačno izvješće o provedbi, vremenski rok je pet mjeseci. Ako Komisija ne odgovori u utvrđenom vremenskom roku, smatra se da je izvješće prihvaćeno.

Članak 68.

Godišnje izvješće Komisije

1. Do 31. prosinca svake godine i po prvi put 2008. godine, Komisija dostavlja Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija izvješće o provedbi ove Uredbe tijekom prethodne godine.

2. U tom se izvješću daje pregled glavnih događanja, trenova i izazova u vezi s provedbom operativnog programa.

3. Godišnje izvješće Komisije također uključuje:

(a) sažetak aktivnosti EFR-a po državi članici, uključujući podjelu izdvojenih i isplaćenih sredstava po državi članici, kao i korištenje tehničke pomoći od strane Komisije i država članica;

(b) procjenu koordinacije EFR-a sa strukturnim fondovima i EPFRR-om;

(c) rezultate evaluacija iz članka 49., čim oni postanu dostupni;

(d) nakon što se podnese četvrto godišnje izvješće i ponovno nakon što se podnese izvješće koje obuhvaća posljednju godinu programiranja, sažetak revizija sustava upravljanja i kontrole uspostavljenih od strane država članica, koje su obavljene u ime Komisije i ishoda revizija pomoći iz EFR-a koje su obavile države članice te, prema potrebi, napravljenih finansijskih ispravaka.

4. Izvješće se temelji na ispitivanju i procjeni godišnjeg izvješća država članica i svih ostalih dostupnih informacija od strane Komisije. Posebno 2012. godine, ovo se izvješće osim toga temelji i na ishodu strateške rasprave iz članka 16. stavka 1. i na svim drugim dostupnim informacijama. U izvješću se navode mjere praćenja koje su države članice i Komisija poduzele ili će poduzeti, a koje će omogućiti odgovarajuće praćenje rezultata u izvješću.

Članak 69.

Godišnje pregled operativnog programa

1. Svake godine nakon dostave godišnjeg izvješća o provedbi iz članka 67. i uzimajući u obzir mišljenje Komisije, Komisija i upravljačko tijelo provjeravaju napredak koji je postignut u provedbi operativnog programa, najvažnije rezultate koji su ostvareni tijekom protekle godine, finansijsku provedbu i druge čimbenike, a u svrhu unaprjeđenja provedbe.

Svi vidovi djelovanja sustava upravljanja i kontrole koji su spomenuti u godišnjem izvješću o kontroli iz članka 61. stavka 1. točke (e) podtočke i. također se mogu se provjeravati i i, prema potrebi, to se provjeravanje provodi uz sudjelovanje tijela za reviziju.

2. Nakon provjere iz stavka 1. i, prema potrebi, uz sudjelovanje tijela za reviziju, Komisija može iznijeti svoje primjedbe državi članici i upravljačkom tijelu, koje će o tome obavijestiti odbor za praćenje. Država članica obavješćuje Komisiju o mjerama koje su poduzete u odgovoru na navedene primjedbe.

3. Kada postoje *ex post* evaluacije pomoći koja je dodijeljena u programskom razdoblju od 2000. do 2006. godine, ukupni rezultati će se provjeriti pri sljedećoj godišnjoj provjeri.

POGLAVLJE III.

Odgovornosti država članica i Komisije

Odjeljak 1.

Odgovornosti država članica

Članak 70.

Upravljanje i kontrola

1. Države članice su odgovorne za osiguranje upravljanja i kontrole operativnih programa, osobito provođenjem sljedećih mjeri:

(a) osiguranjem da su sustavi upravljanja i kontrole operativnih programa uspostavljeni u skladu s člancima 57. do 61. te da djeluju učinkovito;

(b) sprečavanjem, otkrivanjem i ispravljanjem nepravilnosti te povratom nepropisno plaćenih sredstava zajedno s kamataima za kašnjenje s plaćanjem, prema potrebi. O tome izvješćuju Komisiju te je obavješćuju o tijeku upravnih i pravnih postupaka.

2. Kada se sredstva koji su nepropisno plaćena korisniku ne mogu povratiti, država članica je odgovorna za vraćanje izgubljenih sredstava u opći proračun Europske unije ako se ustanovi da je gubitak nastao kao posljedica njezine pogreške ili nemara.

Kad se rezerve odnose samo na jednu prioritetnu os, prvo privremeno plaćanje izvršava se za ostale prioritetne osi operativnog programa za koje nema rezervi.

Članak 71.

Uspostava sustava upravljanja i kontrole

1. Prije podnošenja prvog zahtjeva za privremeno plaćanje ili najkasnije u roku od 12 mjeseci od odobrenja operativnog programa, država članica dostavlja Komisiji opis sustava koji obuhvaća posebno organizaciju i postupke za:

(a) upravljačka tijela i tijela za ovjeravanje te posrednička tijela;

(b) tijelo za reviziju i druga tijela koja provode revizije u okviru njegove odgovornosti.

2. Opis iz stavka 1. popraćen je izvješćem koje sadrži rezultate procjene uspostavljenih sustava i daje mišljenje o sukladnosti s člancima 57. do 61. Ako mišljenje sadrži rezerve, izvješće navodi ozbiljnost nedostataka. Država članica obavještuje Komisiju o korektivnim mjerama koje je potrebno poduzeti i vremenskom rasporedu njihove provedbe te potom potvrđuje provedbu mjera i povlačenje odgovarajućih rezervi.

3. Izvješće i mišljenje iz stavka 2. sastavlja tijelo za reviziju ili javno ili privatno tijelo koje je funkcionalno neovisno od upravljačkog tijela i tijela za ovjeravanje a koje u svojem radu poštuje međunarodno prihvaćene standarde revizije.

Odjeljak 2.

Odgovornost Komisije

Članak 72.

Odgovornosti Komisije

1. Komisija u skladu s postupkom utvrđenim u članku 71. utvrđuje da su države članice uspostavile sustave upravljanja i kontrole koji su u skladu s člancima 57. do 61. i, na osnovi godišnjih izvješća o kontroli i godišnjeg mišljenja tijela za reviziju i na temelju vlastitih revizija, te da sustavi djeluju učinkovito tijekom razdoblja provedbe operativnih programa.

2. Ne dovodeći u pitanje revizije koje provode države članice, službene osobe Komisije ili ovlašteni predstavnici Komisije mogu provoditi revizije na licu mjesta kako bi provjerili učinkovitost djelovanja sustava upravljanja i kontrole, što može uključivati reviziju operacija uključenih u operativni program, uz prethodnu najavu od najmanje 10 radnih dana, osim u hitnim slučajevima. Službene osobe ili ovlašteni predstavnici države članice mogu sudjelovati u takvim revizijama.

Izvješće iz prvog podstavka smatra se prihvaćenim i prvo privremeno plaćanje izvršava se u sljedećim okolnostima:

(a) u roku od tri mjeseca od datuma primitka izvješća kad je mišljenje iz prvog podstavka bez rezerve i kad Komisija na njega nema primjedbi;

(b) ako mišljenje sadrži rezerve, po potvrdi Komisije da su provedene korektivne mjeru u pogledu ključnih elemenata sustava i da su predmetne rezerve povučene te kad u roku od dva mjeseca od dana potvrde Komisija nema primjedbi.

Službene osobe Komisije ili ovlašteni predstavnici Komisije koji su primjerno opunomoćeni za provođenje revizija na licu mjesta imaju pristup poslovnim knjigama i svim ostalim dokumentima, uključujući dokumente i meta-podatke koji su pripravljeni ili primljeni i zapisani na elektroničkom mediju, u vezi s izdacima koje financira EFR.

Gore navedene ovlasti revizije ne utječu na primjenu nacionalnih odredbi prema kojima se zadržava pravo na to da određene provjere vrše službene osobe koje imenuje nacionalno zakonodavstvo. Ovlašteni predstavnici Komisije ne sudjeluju, *inter alia*, u ispitivanju u domovima ili službenom ispitivanju osoba u okviru nacionalnog zakonodavstva predmetne države članice. Međutim, ovlašteni predstavnici Komisije imaju pristup na taj način prikupljenim informacijama.

3. Komisija može od države članice zahtijevati da izvrši reviziju na licu mjesta u svrhu provjere učinkovitost djelovanja sustava ili ispravnost jedne ili više transakcija. Službene osobe Komisije ili ovlašteni predstavnici Komisije mogu sudjelovati u takvim revizijama.

Članak 73.

Suradnja s tijelima za reviziju država članica

1. Komisija surađuje s tijelom za reviziju operativnog programa u svrhu koordiniranja njihovih planova revizije i metoda revizije te na taj način odmah razmjenjuje rezultate provedenih revizija sustava upravljanja i kontrole kako bi se u najboljoj mogućoj mjeri iskoristili resursi i izbjeglo neopravdano ponavljanje poslova.

Komisija i tijelo za reviziju sastaju se redovito i najmanje jednom godišnje, osim ako se ne dogovore drugče, kako bi zajedno provjerili godišnje izvješće o kontroli i mišljenje dostavljeno na temelju članka 61. te kako bi razmjenjivali mišljenja o drugim pitanjima koja se odnose na unapređenje upravljanja i kontrole operativnog programa.

2. Pri određivanju vlastite strategije revizije, Komisija utvrđuje one operativne programe za koje je mišljenje o sukladnosti sustava iz članka 71. stavka 2. bez rezerve ili za koje su rezerve povućene nakon poduzetih korektivnih mjera, kod kojih je strategija revizije tijela za reviziju zadovoljavajuća i za koje su na osnovi rezultata revizija koje je provela Komisija i država članica primljena prihvatljiva jamstva da sustavi upravljanja i kontrole djeluju učinkovito.

3. Za navedene operativne programe Komisija može zaključiti da se može prvenstveno osloniti na mišljenje iz članka 61. stavka 1. točke (e) podtočke ii. u pogledu učinkovitog djelovanja sustava te da će provesti vlastite revizije na licu mjesta samo ako postoje dokazi koji ukazuju na nedostatke u sustavu koji utječe na izdatke ovjerene prema Komisiji u godini za koju je primljeno mišljenje na temelju članka 61. stavka 1. točke (e) podtočke ii. koje ne sadrži rezerve u pogledu takvih nedostataka.

Kad Komisija doneše takav zaključak, o tome primjereno obavješćuje predmetnu državu članicu. Kad postoe dokazi koji ukazuju na nedostatke, može zahtijevati od države članice da provede revizije u skladu s člankom 72. stavkom 3. ili može provesti vlastite revizije iz članka 72. stavka 2.

GLAVA VIII.

FINANCIJSKO UPRAVLJANJE

POGLAVLJE 1.

Finansijsko upravljanje

Odjeljak 1.

Proračunska izdvajanja

Članak 74.

Proračunska izdvajanja

Proračunska izdvajanja Zajednice za operativne programe (dalje u tekstu proračunska izdvajanja) izvršavaju se jednom godišnje odvojeno za cilj konvergencije i cilj koji nije cilj konvergencije, tijekom razdoblja od 1. siječnja 2007. do 31. prosinca 2013. Prvo proračunsko izdvajanje izvršava se prije donošenja odluke Komisija kojom se odobrava operativni program. Svako daljnje izdvajanje Komisija u pravilu izvršava do 30. travnja svake godine, na osnovi odluke o dodjeli doprinosa iz EFR-a iz članka 17.

Odjeljak 2.

Plaćanja

Članak 75.

Opća pravila plaćanja

1. Komisija izvršava plaćanja doprinosa EFR-a u skladu s proračunskim sredstvima. Svako se plaćanje knjiži na prvo raspoloživo proračunsko izdvajanje.

2. Plaćanja su u obliku pretfinanciranja, privremenih plaćanja i konačne isplate. Plaćanja se vrše u korist tijela koje imenuje država članica.

3. Najkasnije do 30. travnja svake godine, države članice šalju Komisiji okvirne projekcije svojih vjerojatnih zahtjeva za plaćanje za tekuću finansijsku godinu i za sljedeću finansijsku godinu.

4. Svi dopisi u vezi s finansijskim transakcijama između Komisije i tijela vlasti i tijela koje imenuje država članica moraju biti u elektroničkom obliku, u skladu s provedbenim pravilima iz članka 102. U slučajevima više sile te posebno u slučaju nefunkcioniranja zajedničkog računalnog sustava ili u nedostatku stalne veze, država članica može proslijediti izjavu o izdacima i zahtjev za plaćanje u tiskanom primjerku.

Članak 76.

Pravila za izračun privremenih plaćanja

1. Privremena plaćanja izračunavaju se tako da se na javni doprinos prijavljen u izjavi o izdacima ovjerenoj od strane tijela za ovjeravanje za svaku prioritetu os i za svaki cilj konvergencije i cilj koji nije cilj konvergencije primjeni stopa sufinsanciranja Zajednice utvrđena tekućim finansijskim planom za tu prioritetu os i taj cilj.

2. Odstupajući od stavka 1., kao odgovor na specifičan i valjano utemeljeni zahtjev države članice, privremeno plaćanje biti će jednako iznosu pomoći Zajednice koji je plaćen ili koji treba platiti korisnicima u odnosu na prioritetu os i cilj. Taj iznos država članica treba navesti u izjavi o izdacima.

Članak 77.

Pravila za izračun konačnih isplate

Konačne isplate su ograničene na manji od sljedeća dva iznosa:

- (a) iznos koji je izračunan tako da se na javni doprinos prijavljen u konačnoj izjavi o izdacima ovjerenoj od strane tijela za ovjeravanje, za svaku prioritetu os i svaki cilj konvergencije i cilj koji nije cilj konvergencije, primjeni stopa sufinsanciranja Zajednice utvrđena tekućim finansijskim planom za tu prioritetu os i navedeni cilj;
- (b) iznos pomoći Zajednice koji je plaćen ili koji treba platiti korisnicima u odnosu na svaku prioritetu os i svaki cilj. Ovaj iznos država članica treba navesti u posljednjoj izjavi o izdacima ovjerenoj od strane tijela za ovjeravanje u pogledu svake prioritetne osi i navedeni cilj.

Članak 78.

Izjava o izdacima

1. Sve izjave o izdacima uključuju, za svaku prioritetu os i za svaki cilj, ukupni iznos prihvatljivih izdataka koje plaćaju korisnici u provedbi operacija te pripadajući javni doprinos koji je plaćen ili se mora platiti korisnicima u skladu s uvjetima kojima podliježe javni doprinos. Izdaci koje su platili korisnici moraju biti potkrijepljeni računima s potvrdom uplate ili računovodstvenim dokumentima jednakne dokazne snage. Po pitanju operacija koje ne uključuju izdatke korisnika, izdaci koji su ovjereni od strane tijela za ovjeravanje i koji su podneseni Komisiji su javna potpora isplaćena korisniku.

2. S obzirom na članak 76. stavak 2. i članak 77. točku (b), u izjavama o izdacima također se mora istaknuti ukupni iznos pomoći Zajednice koji je plaćen ili koji se mora platiti korisnicima.

Članak 79.

Akumulacija prefinanciranja i privremenih plaćanja

1. Kumulativni ukupni iznos prefinanciranja i privremenih plaćanja ne smije premašiti 95 % doprinosa iz EFR-a za operativni program.

2. Kada se dostigne navedena gornja granica, tijelo za ovjeravanje nastavlja slati Komisiji sve izjave o izdacima ovjerene do 31. prosinca godine n, kao i iznose vraćene u toj godini za EFR, najkasnije do kraja veljače godine n + 1.

Članak 80.

Cjelovitost plaćanja korisnicima

Države članice utvrđuju da tijela odgovorna za plaćanja jamče da korisnici prime ukupni iznos javnog doprinosa što je prije moguće i u cijelosti. Nikakvi iznosi se ne oduzimaju ili zadržavaju, i ne naplaćuju se nikakva posebna davanja ili davanja s istovrsnim učinkom koja bi mogla umanjiti navedene iznose za korisnike.

Odjeljak 3.

Prefinanciranje

Članak 81.

Plaćanje

1. Nakon što Komisija donese odluku kojom odobrava doprinosa iz EFR-a za operativni program, Komisija isplaćuje tijelu koje imenuje država članica jednokratni iznos prefinanciranja za razdoblje od 2007. do 2013. Ovaj iznos prefinanciranja predstavlja 7 % doprinosa EFR-a za predmetni operativni program. U skladu s raspoloživim proračunom EFR-a, iznos se može raspodijeliti na dvije finansijske godine.

2. Tijelo koje je imenovala država članica vraća Komisiji ukupni iznos koji je isplaćen za prefinanciranje ako nije poslan zahtjev za plaćanje u okviru operativnog programa u roku od 24 mjeseca od datuma na koji Komisija uplati prvi obrok iznosa prefinanciranja.

3. Sve kamate ostvarene iz prefinanciranja knjiže se na operativni program, smatraju se sredstvima države članice u obliku nacionalnog javnog doprinosa i prijavljuju se Komisiji pri konačnom zaključenju operativnog programa.

4. Iznos koji je isplaćen u smislu prefinanciranja u potpunosti se obračunava u poslovnim knjigama Komisije po zaključenju operativnog programa u skladu s člankom 86.

izvršiti u tekućoj godini, zahtjev za plaćanje mora se dostaviti najkasnije 31. listopada.

Odjeljak 4.

Privremena plaćanja

Članak 82.

Privremena plaćanja

Privremena plaćanja izvršavaju se za operativni program. Prvo privremeno plaćanje izvršava se u skladu s člankom 71. stavkom 2.

2. Ovisno o raspoloživim sredstvima i ako nije nastupio prekida roka za plaćanje ili suspenzija plaćanja u skladu s člancima 88. i 89., Komisija izvršava privremeno plaćanje najkasnije dva mjeseca od datuma na koji se zahtjev za plaćanjem koji ispunjava uvjete iz članka 83. registrira pri Komisiji.

Članak 83.

Prihvatljivost zahtjeva za plaćanje

1. Za svako privremeno plaćanje Komisije moraju biti ispunjeni sljedeći uvjeti:

- (a) Komisiji je dostavljen zahtjev za plaćanje i izjava o izdacima u skladu s člankom 78.;
- (b) Komisija tijekom cijelog razdoblja za svaku prioritetnu os i za svaki cilj nije platila više od maksimalnog iznosa pomoći EFR-a utvrđenog u tekućem finansijskom planu.;
- (c) upravljačko tijelo dostavilo je Komisiji najnovije godišnje izvješće o provedbi u skladu s člankom 67. stanicima 1. i 3.;
- (d) ne postoji obrazloženo mišljenje Komisije u pogledu povrede iz članka 226. Ugovora u vezi s operacijom ili operacijama na koje se odnose izdaci prijavljeni u predmetnom zahtjevu za plaćanje.

2. Ako nije ispunjen jedan ili više uvjeta navedenih u stavku 1., Komisija u roku od mjeseca dana obavještuje državu članicu i tijelo za ovjeravanje, kako bi se poduzele potrebne mјere za ispravljanje stanja.

Članak 84.

Postupak isplate

1. Tijelo za ovjeravanje utvrđuje da se zahtjevi za privremeno plaćanje za operativni program sakupljaju i šalju Komisiji, ako je moguće, tri puta godišnje. Za plaćanje koje Komisija mora

Odjeljak 5.

Konačna isplata i zaključenje programa

Članak 85.

Djelomično zaključenje

1. Operativni program se može djelomično zaključiti za razdoblja koja određuju država članica.

Djelomično zaključenje odnosi se na operacije koje su dovršene do 31. prosinca prethodne godine. U smislu ove Uredbe, operacija se smatra dovršenom kad su aktivnosti u okviru operacije stvarno provedene i kad su za njih plaćeni svi izdaci korisnika i pripadajući javni doprinos.

2. Djelomično zaključenje se izvršava pod uvjetom da država članica do 31. prosinca određene godine dostavi Komisiji sljedeće:

- (a) izjavu o izdacima koja se odnosi na operacije iz stavka 1.;
- (b) izjavu o djelomičnom zaključenju u skladu s člankom 61. stavkom 1. točkom (e) podtočkom iii.
- (c) izjavu o neto finansijskim ispravcima u skladu s člancima 96. i 97. u pogledu operacija koje podliježu djelomičnom zaključenju su neto finansijski ispravci.

Članak 86.

Uvjeti za konačnu isplatu

1. Komisija izvršava konačnu isplatu pod uvjetom:

- (a) da je država članica do 31. ožujka 2017. dostavila zahtjev za plaćanje koji sadrži sljedeće dokumente:
 - i. zahtjev za konačnu isplatu i izjavu o izdacima u skladu s člankom 78.;

ii. završno izvješće o provedbi operativnog programa, uključujući informacije iz članka 67.;

iii. izjavu o zaključenju u skladu s člankom 61. stavkom 1. točkom (f);

i

(b) da ne postoji obrazloženo mišljenje Komisije u pogledu povrede iz članka 226. Ugovora u vezi s operacijom/operacijama na koje se odnose izdaci prijavljeni u predmetnom zahtjevu za plaćanje.

2. Ako se bilo koji od dokumenata iz stavka 1. ne dostavi Komisiji, to automatski ima za posljedicu opoziv obveze konačne isplate u skladu s člankom 90.

3. Komisija obavješćuje državu članicu o svom mišljenju o sadržaj izjave o zaključenju iz stavka 1. točke (a) podtočke iii. u roku od pet mjeseci od dana njezina primitka. Izjava o zaključenju se smatra prihvaćenom ako Komisija u navedenom roku od pet mjeseci ne dostavi primjedbe.

4. Podložno raspoloživim financijskim sredstvima, Komisija izvršava konačnu isplatu u roku od 45 dana od kasnijeg od sljedećih datuma:

(a) datuma na koji prihvati završno izvješće u skladu s člankom 67. stavkom 4.;

ili

(b) datuma na koji prihvati izjavu o zaključenju iz stavka 1. točke (a) podtočke iii.

5. Ne dovodeći u pitanje stavak 6., preostala proračunska izdvajanja opozivaju se 12 mjeseci nakon izvršenog plaćanja.

Komisija u roku od dva mjeseca obavješćuje državu članicu o datumu zaključenja operativnog programa.

6. Ne dovodeći u pitanje rezultate revizija koje provodi Komisija ili europski Revizorski sud, iznos isplate za operativni program koji isplaćuje Komisija može se izmijeniti u roku od devet mjeseci od datuma plaćanja ili, u slučaju negativne bilance koju je država članica dužna vratiti, u roku od devet mjeseci od dana izdavanja opomene o dugovanju. Takva izmjena konačne isplate ne mijenja datum zatvaranja operativnog programa o kojem je poslana obavijest u skladu sa stavkom 5.

Članak 87.

Dostupnost dokumenata

1. Upravljačko tijelo utvrđuje da su svi popratni dokumenti u vezi s izdacima i revizijama predmetnog operativnog programa na raspolaganju Komisiji i europskom Revizorskom sudu tijekom:

(a) razdoblja od tri godine od zaključenja operativnog programa;

(b) razdoblja od tri godine od godine u kojoj je izvršeno djelomično zaključenje programa, u slučaju dokumenata koji se odnose na izdatke i revizije operacija iz stavka 2.

Navedena razdoblja mogu se prekinuti ili u slučaju pravnog postupka ili na utemeljeni zahtjev Komisije.

2. Upravljačko tijelo omogućuje Komisiji, na zahtjev, pristup popisu završenih operacija koje su djelomično zaključene prema članku 85.

3. Dokumenti se čuvaju ili u izvornicima ili u obliku verzije ovjerene kao odgovarajuće izvornicima, na opće prihvaćenim nositeljima podataka.

Odjeljak 6.

Prekid roka plaćanja i suspenzija plaćanja

Članak 88.

Prekid roka plaćanja

1. Rok plaćanja može prekinuti dužnosnik za ovjeravanje na osnovi delegiranja ovlasti u smislu Uredbe (EZ, Euratom) br. 1605/2002 na najviše šest mjeseci ako:

(a) u izvješću nacionalnog tijela za reviziju ili tijela za reviziju Zajednice postoje dokazi koji ukazuju na značajne nedostatke u radu sustava upravljanja i kontrole;

ili

(b) dužnosnik za ovjeravanje mora provesti dodatne provjere sljедом informacija koje primi, a koje ga upozoravaju da su izdaci u ovjerenoj izjavi o izdacima povezani s ozbiljnom nepravilnošću koja nije ispravljena.

2. Država članica i tijelo za ovjeravanje odmah se obavješćuju o razlozima prekida. Prekid prestaje čim država članica poduzme potrebne mjere.

31. prosinca druge godine od godine proračunskog izdvajanja u okviru operativnog programa.

Članak 89.

Suspenzija plaćanja

1. Komisija može suspendirati cjelokupna ili dio privremenih plaćanja na razini prioritetnih osi ili operativnog programa kad:

(a) postoji ozbiljan nedostatak u sustavu upravljanja i kontrole operativnog programa koji utječe na pouzdanost postupka za ovjeru plaćanja i za koji nisu poduzete korektivne mjere;

ili

(b) su izdaci u ovjerenoj izjavi o izdacima povezani s ozbiljnom nepravilnošću koja nije ispravljena;

ili

(c) država članica ozbiljno krši svoje obveze iz članka 70.

2. Komisija može odlučiti suspendirati cjelokupna ili dio privremenih plaćanja nakon što je državi članici dala mogućnost da iznese svoje primjedbe u roku dva mjeseca.

3. Komisija prekida suspenziju cjelokupnih ili dijela privremenih plaćanja kada država članica poduzme potrebne mjere koje omogućuju prekid suspenzije. Kada država članica ne poduzme tražene mjere, Komisija može donijeti odluku kojom ukida cjelokupni ili dio doprinosa Zajednice za operativni program u skladu s člankom 97.

Odjeljak 7.

Automatski opoziv izdvojenih sredstava

Članak 90.

Načela

1. Komisija automatski opoziva sve dijelove proračunskih izdvajanja u operativnom programu koji nije uporabljeni za plaćanje prefinanciranja ili privremenih plaćanja ili za koji nije dostavljen zahtjev za plaćanje u skladu s člankom 83. do

2. Dio proračunskog izdvajanja koji je još uvijek raspoloživ 31. prosinca 2015. automatski se opoziva ako Komisija do 31. ožujka 2017. ne primi prihvatljiv zahtjev za njegovo plaćanje.

3. Ako ova Uredba stupa na snagu nakon 1. siječnja 2007., razdoblje nakon kojeg se može izvršiti prvi automatski opoziv izdvajanja iz stavka 1. produžuje se, za prvo izdvajanje, za broj mjeseci od 1. siječnja 2007. do datuma prvog proračunskog izdvajanja.

Članak 91.

Iznimke od rokova za opoziv izdvajanja

Kad je nakon odluke o odobrenju operativnog programa potrebna odluka Komisije za odobravanje pomoći ili programa potpore, razdoblje koje vodi do automatskog opoziva izdvajanja počinje od datuma predmetne naknadne odluke. Predmetni iznosi utvrđuju se na temelju plana koji dostavi država članica.

Članak 92.

Razdoblje prekida zbog sudske postupke i upravnih žalbi

Iznos koji je mogući predmet automatskog opoziva izdvajanja umanjuje se za iznose koje tijelo za ovjeravanje ne može prijaviti Komisiji jer su operacije suspendirane zbog sudske postupke ili upravnih žalbi sa suspenzivnim učinkom, pod uvjetom da država članica dostavi Komisiji informaciju u kojoj navodi razloge do 31. prosinca druge godine od godine u kojoj je proračunskog izdvajanja prema članku 90.

Za navedeni dio izdvajanja koji je još uvijek raspoloživ na dan 31. prosinca 2015., vremensko ograničenje iz članka 90. stavka 2. prekida se pod istim uvjetima u pogledu iznosa koji se odnosi na predmetne operacije.

Gore navedeno umanjenje može se zatražiti jednom ako je suspenzija trajala do godinu dana ili nekoliko puta u skladu s brojem godina od datuma sudske ili upravne odluke kojom se suspendira provedba operacije do datuma pravomoćne sudske ili upravne odluke.

Članak 93.

Iznimke od automatskog opoziva izdvajanja

Pri obračunu iznosa automatskog opoziva izdvajanja ne uključuje se sljedeće:

- (a) dio proračunskog izdvajanja za koji je dostavljen zahtjev za plaćanje, ali čiju je nadoknadu Komisija prekinula ili suspendirala 31. prosinca druge godine od godine proračunskog izdvajanja na temelju članka 90. i u skladu s člancima 88. i 89. Kad je riješen problem koji je uzrokovao prekid ili suspenziju, pravilo automatskog opoziva izdvajanja primjenjuje se i na predmetni dio proračunskog izdvajanja;
- (b) dio proračunskog izdvajanja za koji je podnesen zahtjev za plaćanje, ali čija je nadoknada ograničen posebno zbog nedostatka proračunskih sredstava;
- (c) dio proračunskog izdvajanja za koji nije bilo moguće dostaviti prihvatljiv zahtjev za plaćanje zbog više sile koja je ozbiljno utjecala na provedbu operativnog programa. Nacionalna tijela koja se pozivaju na višu silu moraju dokazati njezine izravne posljedice za provedbu cijelog ili dijela operativnog programa.

Članak 94.

Postupak

1. Komisija pravovremeno obavješćuje državu članicu i zainteresirana tijela kad god postoji opasnost od primjene automatskog opoziva izdvajanja prema članku 90.

2. Komisija obavješćuje državu članicu i zainteresirana tijela o iznosu automatskog opoziva izdvajanja koje je posljedica informacija s kojima raspolaže.

3. Država članica ima na raspolaganju dva mjeseca od datuma primitka navedene informacije da se složi s iznosom ili dostavi svoje primjedbe. Komisija provodi automatski opoziv izdvajanja najkasnije devet mjeseci nakon roka iz članka 90.

4. Doprinos iz EFR-a za operativni program za predmetnu godinu umanjuje se za iznos automatski ukinutog izdvajanja. Država članica u roku od dva mjeseca od datuma opoziva izdvajanja izrađuje revidirani finansijski plan koji odražava umanjeni iznos pomoći u okviru jedne ili više prioritetsnih osi operativnog programa. Ako to ne učini, Komisija razmerno umanjuje iznose dodijeljene svakoj prioritetnoj osi.

Odjeljak 8.

Uporaba eura

Članak 95.

Uporaba eura

1. Iznosi utvrđeni u operativnom programu koji je dostavila država članica, ovjerene izjave o izdacima, zahtjevi za plaćanje te izdaci navedeni u godišnjim i završnim izvješćima o provedbi izražavaju se u eurima.

2. Odluke Komisije o operativnim programima te proračunska izdvajanja i plaćanja Komisije izražavaju se i izvršavaju u eurima.

3. Države članice koje nisu usvojile euro kao svoju valutu na dan podnošenja zahtjeva za plaćanje, iznose izdataka koji su nastali u nacionalnoj valuti preračunavaju u eure.

Navedeni se iznosi preračunavaju u eure uporabom mjesečnog tečaja Komisije za mjesec tijekom kojeg su izdaci registrirani u poslovnim knjigama tijela za ovjeravanje predmetnog operativnog programa. Komisija svaki mjesec objavljuje tečaju elektroničkom obliku.

4. Kad euro postane valuta države članice, postupak preračunavanja utvrđen u prethodnom nadalje vrijedi za sve izdatke koji su zabilježeni u poslovnim knjigama tijela za ovjeravanje prije stupanja na snagu utvrđenog tečaja nacionalne valute i eura.

POGLAVLJE II.

Finansijski ispravci

Odjeljak 1.

Finansijski ispravci država članica

Članak 96.

Finansijski ispravci država članica

1. Država članica u prvom stupnju snosi odgovornost za istraživanje nepravilnosti, djelovanje na osnovi dokaza o bilo kakvoj velikoj promjeni koja utječe na prirodu uvjeta za provedbu ili kontrolu operacija ili operativnog programa i za izvršavanje potrebnih finansijskih ispravaka.

2. Država članica izvršava potrebne finansijske ispravke u vezi s pojedinačnim ili sustavnim nepravilnostima koje su otkrivenе u operacijama ili operativnom programu. Ispravke koje izvršava država članica sastoje se od ukidanja cjelokupnog ili dijela javnog doprinosa za operativni program. Država članica uzima u obzir prirodu i težinu nepravilnosti i finansijski gubitak EFR-a.

Ne dovodeći u pitanje stavak 3., sredstva EFR-a koja su oslobođena na ovaj način država članica može ponovno koristiti do 31. prosinca 2015. za operativni program.

3. Doprinos koji je ukinut u skladu sa stavkom 2. ne može se ponovno uporabiti za operaciju ili operacije koje su bile predmet ispravaka niti, kada je finansijski ispravak učinjen zbog sustavne nepravilnosti, za postojeće operacije u okviru cijele ili dijela prioritetne osi u kojoj su nastale sustavne nepravilnosti.

4. U slučaju sustavnih nepravilnosti, država članica proširuje svoje istražne radnje kako bi obuhvatila sve operacije koje bi mogle biti obuhvaćene nepravilnostima.

2. Komisija temelji svoje finansijske ispravke na pojedinačnim slučajevima utvrđenih nepravilnosti, uzimajući u obzir sustavnu prirodu nepravilnosti pri utvrđivanju treba li izvršiti paušalni ispravak ili ekstrapolacijski ispravak.

3. Komisija pri odlučivanju o visini iznosa ispravka uzima u obzir prirodu i težinu nepravilnosti te opseg i finansijske implikacije nedostataka pronađenih u operativnom programu.

4. Kada Komisija temelji svoje stajalište na činjenicama koje utvrđuju revizori koji nisu u okviru njezinih uprava, Komisija donosi vlastite zaključke u pogledu finansijskih posljedica, nakon što ispita mјere koje je poduzela predmetna država članica prema članku 96. stavku 2., izvješća podnesena prema članku 70. stavku 1. točki (b) i odgovore države članice.

Članak 98.

Postupak

1. Prije donošenja odluke o finansijskom ispravku, Komisija pokreće postupak obavlješćivanjem države članice o privremenim zaključcima i zahtjevom prema državi članici da dostavi svoje komentare u roku dva mjeseca.

Odjeljak 2.

Finansijski ispravci Komisije

Članak 97.

Kriteriji za ispravke

1. Komisija može izvršavati finansijske ispravke ukidanjem cjelokupnog ili dijela doprinosu Zajednice za operativni program ako nakon provedbe potrebnog ispitivanja zaključi da:

- (a) postoji ozbiljan nedostatak u sustavu upravljanja i kontrole programa koji je doveo u pitanje doprinos Zajednice koji je već isplaćen programu;
- (b) su izdaci koji su navedeni u ovjerenoj izjavi o izdacima nepravilni, a država članica ih nije ispravila prije pokretanja postupka ispravljanja u okviru ovog stavka;
- (c) država članica nije poštovala svoje obveze iz članka 96. prije pokretanja postupka za ispravljanja iz ovog stavka.

Kad Komisija predloži finansijski ispravak na osnovi ekstrapolacije ili paušala, država članica ima mogućnost dokazati, provjerom predmetne dokumentacije, da je stvarni opseg nepravilnosti bio manji od procjene Komisije. U dogovoru s Komisijom, država članica može ograničiti opseg navedene provjere na odgovarajući dio ili uzorak predmetne dokumentacije. Osim u propisno utemeljenim slučajevima, vrijeme dozvoljeno za navedenu provjeru ne može premašiti razdoblje od dodatna dva mjeseca od isteka dvomjesečnog razdoblja iz prvog podstavka.

2. Komisija uzima u obzir sve dokaze koje država članica dostavi u okviru vremenskih ograničenja navedenih u stavku 1.

3. Kad država članica ne prihvata privremene zaključke Komisije, država članica se poziva na saslušanje pred Komisijom gdje se obje strane u suradnji koja se zasniva na partnerstvu nastoje dogоворити о primjedbama i zaključcima.

4. U slučaju dogovora, država članica može ponovno uporabiti predmetna sredstva EFR-a u skladu s drugim podstavkom članka 96. stavka 2.

5. Ako se ne postigne dogovor, Komisija donosi odluku o finansijskom ispravku u roku šest mjeseci od datuma saslušanja, uzimajući u obzir sve informacije i primjedbe koje su podnesene tijekom postupka. Ako ne dođe do saslušanja, razdoblje od šest mjeseci počinje teći dva mjeseca od datuma na koji je Komisija poslala poziv.

2. Prilikom pozivanja na ovaj stavak, primjenjuju se članci 3. i 7. Odluke 1999/486/EZ.

3. Prilikom pozivanja na ovaj stavak, primjenjuju se članci 4. i 7. Odluke 1999/486/EZ.

Članak 99.

Obveze država članica

Finansijski ispravak Komisije ne dovodi u pitanje obvezu države članice da traži povrat sredstava prema članku 96. stavku 2. i da traži povrat državne potpore iz članka 87. Ugovora i iz članka 14. Uredbe Vijeća (EZ) br. 659/1999 od 22. ožujka 1999. o utvrđivanju detaljnih pravila za primjenu članka 88. Ugovora o EZ-u (¹).

Razdoblje iz članka 4. stavka 3. Odluke 1999/486/EZ je tri mjeseca.

4. Odbor donosi svoj poslovnik.

POGLAVLJE III.

Povrat sredstava

Članak 100.

Povrat sredstava

1. Svaki povrat sredstava u opći proračun Europske unije izvršava se prije roka koji je naveden u nalogu za povrat sredstava koji se sastavlja u skladu s člankom 72. Uredbe (EZ, Euratom) br. 1605/2002. Rok plaćanja je zadnji dan drugog mjeseca od izdavanja naloga.

Članak 102.

Provvedbena pravila

Provvedbena pravila za ovu Uredbu donose se u skladu s postupkom iz članka 101. stavka 3.

GLAVA X.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 103.

Prijelazne odredbe

1. Ova Uredba ne utječe na nastavak ili izmjenu, uključujući potpuno ili djelomično ukidanje pomoći koju je odobrila Komisija na osnovi Uredbi Vijeća (EEZ) br. 4028/86 (²), (EZ) br. 3699/93 (³), (EZ) br. 2468/98 (⁴) i (EZ) br. 2792/1999 (⁵) ili na osnovi drugog zakonodavstva koje se na dan 31. prosinca 2006. primjenjuje na predmetnu pomoć, te koje se posljedično i nakon tog primjenjuje na predmetnu pomoć do njenog zaključenja.

(²) Uredba Vijeća (EEZ) br. 4028/86 od 18. prosinca 1986. o mjerama Zajednice za poboljšanje i prilagodbu struktura u području ribarstva i akvakulture (SL L 376, 31.12.1986., str. 7.). Uredba kako je stavljena izvan snage Uredbom (EEZ) br. 2080/93 (SL L 193, 31.7.1993., str. 1.).

(³) Uredba Vijeća (EZ) br. 3699/93 od 21. prosinca 1993. o utvrđivanju kriterija i uvjeta u vezi sa strukturnom pomoći Zajednice u području ribarstva i akvakulture te prerade i prodaje tih proizvoda (SL L 346, 31.12.1993., str. 1.). Uredba kako je stavljena izvan snage Uredbom (EZ) br. 2468/98 (SL L 312, 20.11.1998., str. 19.).

(⁴) Uredba Vijeća (EZ) br. 2468/98 od 3. studenoga 1998. o utvrđivanju kriterija i uvjeta u vezi sa strukturnom pomoći Zajednice u području ribarstva i akvakulture te prerade i prodaje tih proizvoda. Uredba kako je stavljena izvan snage Uredbom br. 2792/1999 (SL L 337, 30.12.1999., str. 10.).

(⁵) Uredba Vijeća (EZ) br. 2792/1999 od 17. prosinca 1999. o utvrđivanju detaljnih pravila i postupaka u vezi sa strukturnom pomoći Zajednice u području ribarstva. Uredba kako je zadnje izmijenjena Uredbom (EZ) br. 485/2005 (SL L 81, 30.3.2005., str. 1.).

GLAVA IX.

ODBOR

Članak 101.

Odbor

1. Komisiji pomaže Odbor za Europski fond za ribarstvo (dalje u tekstu Odbor).

(¹) SL L 83, 27.3.1999., str. 1. Uredba kako je zadnje izmijenjena Aktom o pristupanju iz 2003. (Naslov Uredbe (EZ) br. 659/1999 prilagođen je zbog prenumeriranja članka Ugovora o osnivanju Europske zajednice, u skladu s člankom 12. Amsterdamskog ugovora; prvobitno se upućivalo na članak 93. Ugovora).

2. Odstupajući od članka 31. stavka 2., članka 32. stavka 4. i članka 37. stavka 1. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1260/1999 od 21. lipnja 1999. o utvrđivanju općih odredaba o strukturnim fondovima ⁽¹⁾, izdvajanja za pomoć sufinanciranu iz Financijskog instrumenta za smjernice u ribarstvu (FISR) uspostavljenog Uredbom Vijeća (EZ) 1263/1999 od 21. lipnja 1999. o financijskom instrumentu za upravljanje ribarstvom ⁽²⁾, koje je Komisija odobrila između 1. siječnja 2000. i 31. prosinca 2006. te za koje Komisiji nije dostavljena ovjerena izjava o stvarno plaćenim izdacima, konačno izvješće o provedbi koje također uključuje izvješće o napretku iz članka 1. stavka 1. Uredbe Komisije (EZ) br. 366/2001 ⁽³⁾ i izjava iz članka 38. stavka 1. točke (f) Uredbe (EZ) 1260/1999 u roku od 15 mjeseci od konačnog datuma prihvatljivosti izdataka koji je utvrđen odlukom o dodjeli doprinosa iz FISR-a, Komisija automatski opoziva najkasnije šest mjeseci po isteku tog roka, što rezultira povratom nepropisno isplaćenih iznosa.

3. Ako su potrebne posebne mjere za olakšanje prijelaza sa sustava koji je na snazi na sustav uspostavljen ovom Uredbom, takve se mjere donose u skladu s postupkom iz članka 101. stavka 3.

Takve se mjere posebno donose kako bi se postojeća potpora Zajednice koju je odobrila Komisija za razdoblje od 2000. do 2006. uključila u potporu iz EFR-a koja je predviđena ovom Uredbom.

Članak 104.

Stavljanja izvan snage

1. Ne dovodeći u pitanje odredbe članka 103. stavka 1., ovime se Uredbe (EZ) br. 1263/1999 i (EZ) 2792/1999 stavljuju izvan snage s učinkom od 1. siječnja 2007.
2. Upućivanja na Uredbu stavljenu izvan snage smatraju se upućivanjima na ovu Uredbu.

Članak 105.

Pregled

Vijeće preispituje ovu Uredbu najkasnije do 31. prosinca 2013. u skladu s člankom 37. Ugovora.

Članak 106.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u Službenom listu Europske unije.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 27. srpnja 2006.

Za Vijeće

Predsjednik

E. TUOMIOJA

⁽¹⁾ SL L 161, 26.6.1999., str. 1. Uredba kako je zadnje izmijenjena Uredbom (EZ) br. 173/2005 (SL L 29, 2.2.2005., str. 3.).

⁽²⁾ SL L 161, 26.6.1999., str. 54.

⁽³⁾ Uredba Komisije (EZ) br. 366/2001 od 22. veljače 2001. o utvrđivanju detaljnih pravila za provedbu mjera predviđenih Uredbom Vijeća (EZ) br. 2792/1999 (SL L 55, 24.2.2001., str. 3.).

PRILOG I.

Godišnja raspodjela raspoloživih odobrenih sredstava za preuzimanje obveza za Europski fond za ribarstvo iz članka 12., u cijenama iz 2004. sljedeća je:

<i>(u eurima)</i>						
2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.
538 501 708	544 387 564	551 260 557	551 264 533	552 866 449	554 350 809	556 368 380

PRILOG II.

Intenzitet potpore

- (a) Za sve mjere iz glave IV. granice javnog doprinosa koji je odobren za operaciju (A) te, prema potrebi, od strane privatnih korisnika (B) utvrđene su u donjoj tablici, izražene u postocima ukupnih prihvatljivih troškova koji predstavljaju zbroj (A) + (B).

Za donju tablicu, operacije su podijeljene u skupine kako slijedi:

	Skupina 1.	Skupina 2.	Skupina 3.	Skupina 4.
Regije obuhvaćene ciljem konvergencije i vanjski grčki otoci	A ≤ 100 % B ≥ 0 %	A ≤ 40 % B ≥ 60 % (*) (**)	A ≤ 80 % B ≥ 20 %	A ≤ 60 % B ≥ 40 % (***)
Regije koje nisu obuhvaćene ciljem konvergencije	A ≤ 100 % B ≥ 0 %	A ≤ 40 % B ≥ 60 % (*) (**)	A ≤ 60 % B ≥ 40 %	A ≤ 40 % B ≥ 60 % (***)
Najudaljenije regije	A ≤ 100 % B ≥ 0 %	A ≤ 50 % B ≥ 50 % (*) (**)	A ≤ 80 % B ≥ 20 %	A ≤ 75 % B ≥ 25 %

(*) U slučaju operacija iz članka 25. stavka 3. stope (B) za skupinu 2. povećavaju se za 20 postotnih bodova. Stope (A) se u skladu s tim smanjuju.

(**) U slučaju operacija iz članka 26. stavka 2. (ulaganja u smislu članka 25. u ribarske brodove za gospodarski ribolov koji se obavlja malim plovilima i u obalnom području - mali obalni ribolov), stope (B) za skupinu 2. mogu se smanjiti za 20 postotnih bodova. Stope (A) se u skladu s tim povećavaju.

(***) U slučaju operacija iz članka 29. i 35. kada ih provode poduzeća koja nisu obuhvaćena definicijom iz članka 3. točke (f) s manje od 750 zaposlenika ili prometom manjim od 200 milijuna eura, stope (B) se povećavaju za 30 postotnih bodova u regijama koje su obuhvaćene ciljem konvergencije, uz izuzetak vanjskih grčkih otoka, te za 20 postotnih bodova u regijama koje nisu obuhvaćene ciljem konvergencije. Stope (A) se u skladu s tim smanjuju.

Skupina 1.

Operacije predviđene člankom 23. (javna potpora za trajnu obustavu ribolovnih aktivnosti), člankom 24. (javna potpora za privremenu obustavu ribolovnih aktivnosti), člankom 26. stavkom 3. (društveno-gospodarska naknada za gospodarski ribolov koji se obavlja malim plovilima i u obalnom području - mali obalni ribolov), člankom 26. stavkom 4. (premije za ribare i vlasnike ribarskih brodova uključenih u gospodarski ribolov koji se obavlja malim plovilima i u obalnom području - mali obalni ribolov), člankom 27. (društveno-gospodarska naknada za upravljanje ribarskom flotom Zajednice), člankom 30. (akva-okolišne mjere), člankom 31. (mjere za zaštitu javnog zdravlja), člankom 32. (mjere za zaštitu zdravlja životinja), prvim podstavkom članka 33. stavka 2. (ulaganja u objekte za slatkovodni ribolov), člankom 33. stavkom 3. (prenamjena plovila koji se koriste za ribolov na kopnenim vodama), člankom 37. (zajednička djelovanja), člankom 38. (mjere zaštite i razvoja vodene faune i flore), člankom 39. (ribarske luke, iskrcajna mjesta i zakloništa), člankom 40. (razvoj novih tržišta i promotivne kampanje), člankom 41. (pilot projekti), člankom 42. (preinaka ribarskih plovila u svrhu njihove prenajmene), člankom 44. (prihvatljive mjere za održivi razvoj ribarskih područja) i člankom 46. (tehnička pomoć).

Skupina 2.

Operacije predviđene člankom 25. stvcima 1., 2., 6., 7. i 8. (ulaganja u ribarska plovila), člankom 26. stavkom 2. (ulaganja u smislu članka 25. u ribarska plovila za gospodarski ribolov koji se obavlja malim plovilima i u obalnom području - mali obalni ribolov), drugim podstavkom članka 33. stavka 2. (ulaganja u plovila za slatkovodni ribolov) i člankom 44. (prihvatljive mjere za održivi razvoj ribarskih područja).

Nakon primjene (*) ili (**) ako EFR financira operacije iz članka 25. stavka 3. u korist plovila za gospodarski ribolov koji se obavlja malim plovilima i u obalnom području - mali obalni ribolov, stope (B) za skupinu 2. bit će:

— za regije obuhvaćene ciljem konvergencije, vanjske grčke otroke i regije koje nisu obuhvaćene ciljem konvergencije, jednake ili veće od 60 postotnih bodova ($B \geq 60\%$),

i

— za najudaljenije regije, jednake ili veće od 50 postotnih bodova ($B \geq 50\%$).

Skupina 3.

Operacije predviđene člankom 37. (zajednička djelovanja), člankom 38. (mjere zaštite i razvoja vodene faune i flore), člankom 39. (ribarske luke, iskrcajna mjesta i zakloništa), člankom 41. (pilot-projekti) i člankom 44. (prihvatljive mjere za održivi razvoj područja ribarstva).

Skupina 4.

Operacije predviđene člankom 29. (mjere za proizvodna ulaganja u akvakulturu) prvim podstavkom članka 33. stavka 2. (ulaganja u objekte za slatkovodni ribolov), člankom 35. (prihvatljive mjere u području prerade i stavljanja na tržište), člankom 40. (razvoj novih tržišta i promotivne kampanje) i člankom 44. (prihvatljive mjere za održivi razvoj ribarskih područja).

(b) Upravljačko tijelo odlučuje s obzirom na operacije koje se odnose na:

- i. članak 37. (zajednička djelovanja), članak 38. (mjere zaštite i razvoja vodene faune i flore), članak 39. (ribarske luke, iskrcajna mjesta i zakloništa) i članak 41. (pilot projekti), spadaju li one u skupinu 1. ili 3.;
- ii. članak 40. (razvoj novih tržišta i promotivne kampanje), prvi podstavak članka 33. stavka 2. (ulaganja u objekte za slatkovodni ribolov), spadaju li one u skupinu 1. ili 4.;
- iii. članak 44. (prihvatljive mjere za održivi razvoj ribarskih područja) pripadaju li one u skupinu 1., 2., 3. ili 4.

Upravljačko tijelo odlučuje o gore navedenom pod alinejama i., ii. i iii. uzimajući u obzir sljedeće:

- zajednički interes naspram individualnog interesa,
 - skupina korisnika naspram pojedinačnog korisnika (organizacije proizvođača, strukovne ili stručne organizacije),
 - javni pristup rezultatima operacije naspram privatnog vlasništva i kontrole,
 - finansijsko sudjelovanje zajedničkih tijela i istraživačkih institucija.
-